

Ügyiratszám: SZOC/3216-2/2021.

Ügyintéző: Korpai Tibor

Előterjesztés

-a Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottsághoz-

**a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény
2020. évi szakmai beszámolójának elfogadására**

Tisztelt Bizottság!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1) bekezdés e) pontja alapján az intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.

A Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény a fenti jogszabályhelynek megfelelően elkészítette a 2020. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolóját, melyet az előterjesztés mellélete tartalmaz.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szervezeti és Működési Szabályairól szóló 26/2019.(XI.20.) önkormányzati rendelet 2. melléklet II.11.2. pontja által biztosított jogkörében eljárva a beszámoló elfogadására a Tisztelt Bizottság jogosult.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a mellékelt Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény 2020. évi szakmai beszámolóját megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2021. szeptember 23.

Tisztelettel:

Dr. Krizsai Anita
osztályvezető

Határozat-tervezet

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSE
SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SPORT BIZOTTSÁGA

.../2021. (IX.28.) számú

h a t á r o z a t a

a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény
2020. évi szakmai beszámolójának elfogadásáról

A Bizottság

az előterjesztést megtárgyalta és az abban foglaltak alapján a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szervezeti és Működési Szabályairól szóló 26/2019.(XI.20.) önkormányzati rendelet 2. melléklet II.11.2. pontja által biztosított jogkörében eljárva a következő határozatot hozta:

a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény 2020. évi szakmai beszámolóját elfogadja.

Nyíregyháza, 2021. szeptember 28.

Dr. Rákóczi Ildikó
a Bizottság elnöke

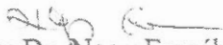
A határozatról értesül:

1. Címzetes főjegyző
2. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
3. Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény
4. Irattár

Szakmai beszámoló

2020

Készítette: Dr. Nagy Erzsébet
Intézményvezető

Bevezetés

A Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szervezeti keretein belül működnek a bölcsődék.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 42. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően feladata a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelésének biztosítása.

Bölcsődei ellátás keretében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama a szülő munkarendjéhez igazodik.

Intézmény neve: Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény

Intézmény székhelye: 4400 Nyíregyháza, Tokaji u.3.

Az intézmény önálló szervezeti egységei és telephelyei:

- 5. sz. Őzike Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Vécsey köz 31.
- 6. sz. Napsugár Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Dália utca 1.
- 7. sz. Hóvirág Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Malom u.5.
- 8. sz. Nefelejcs Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Sarkantyú u.30-36.
- 9. sz. Micimackó Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Stadion u.8/A.
- 10. sz.. Katica Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Tőke u.1.
- 12. sz. Babaház Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Krúdy Gy. u. 30.
- 14. sz. Bóbita Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Tas u.1-3.
- 16. sz. Aprajafalva Bölcsőde, 4400 Nyíregyháza, Fazekas János tér 13.
- Családok Átmeneti Otthona, 4400 Nyíregyháza, Tokaji út 3.
- Nyíregyházi Gyermekek Átmeneti Otthona, 4432 Nyíregyháza, Kollégium utca 54.

Fenntartó neve, címe: Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata

Fenntartó székhelye: 4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.

A bölcsődék ellátási területe:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Nagycserkesz Község közigazgatási területe

Családok Átmeneti Otthonának ellátási területe:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Nyírpazony község közigazgatási területe

Nyíregyházi Gyermek Átmeneti Otthona ellátási területe:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Kálmánháza, Nagycserkesz, Napkor, Nyírpazony, Paszab, Tiszatelek község,
valamint Ibrány város közigazgatási területe

A jogszabályok változásait folyamatosan figyelemmel kísérjük, ennek megfelelően az intézményben használat dokumentumok az év folyamán szükség szerint módosultak.

Az intézmény vezetője folyamatosan gondoskodik arról, hogy a teljes működést szabályozó dokumentumok, különböző szintű rendeletek, valamint az intézmény belső szabályozói hozzáférhetőek legyenek, azokat dolgozói megismerjék és betartsák.

Az intézmény rendelkezik:

- Alapító okirattal
- Szervezeti és Működési Szabályzattal
- Szakmai programmal
- Házirenddel

Az intézmény személyi feltételei

A képzéshez kötött munkaköröket a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet melléklete írja elő. Minden jogszabályban előírt, képzéshez kötött munkakörben, szakirányú képesítéssel rendelkező munkatársak állnak közalkalmazotti jogviszonyban. Bölcsődéhez szükséges személyi feltételek biztosítottak. Nyugdíjba vonuló vagy gyed/gyes ellátását igénybe vevő munkavállalók üres állását igyekszünk a legrövidebb időn belül betölteni.

A bölcsődéknek van, gyermekorvosa, aki a szerződésében megállapított órában látja el a feladatait, valamint egy fő dietetikus megbízási szerződéssel látja el az ételallergia illetve ételérzékenység miatt diétára szoruló gyermekek étkeztetéséhez szükséges feladatokat.

Közmunkaprogram keretein belül a bölcsődékbe (napi 8 óra) 14 fő közfoglalkoztatott lett kiközvetítve, akik különböző munkakört tölthettek be.

A személyi feltételek az év folyamán az alábbiak szerint alakultak:

	Összes engedélyezett álláshelyek száma	Kisgyermekneve lő	Bölcsődei dajka	Élelmezésvezető	Szakács	Konyhai kisegítő	Mosodai kisegítő	Udvari munkás
5. sz. Őzike B.	24	15	3	1	1	2	1	1
6. sz. Napsugár B.	10	5	1	0	1	1	1	1
7. sz. Hóvirág B.	17	9	2	1	1	2	1	1
8. sz. Nefelejcs B.	35	24	5	1	1	2	1	1
9. sz. Micimackó B.	17	9	2	1	1	2	1	1
10. sz. Katica B.	30	20	4	1	1	2	1	1
12. sz. Babaház B.	30	20	4	1	1	2	1	1
14. sz. Bóbita B.	25	15	3	1	1	3	1	1
16. sz. Aprajafalva B.	30	20	4	1	1	2	1	1
Összesen	218	137	28	8	9	18	9	9

Intézmény dolgozóinak képzése

A kisgyermeknevelők szakmailag jól felkészültek, csapatunk pedagógiai megújulásra törekvő szakemberekből áll. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet előírásainak megfelelően a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők pontszerzési kötelezettség teljesítése folyamatos, a továbbképzési terv alapján. A továbbképzések tervezése előre meghatározott éves ütemterv alapján történik.

A kisgyermeknevelők folyamatosan továbbképzéseken vesznek részt. Ezek a továbbképzések járulnak hozzá ahhoz, hogy munkájukat hozzáértően és minél színvonalasabban végezzék el. A továbbképzésekre költségvetési forrás nem áll rendelkezésünkre, ezért lehetőség szerint előnyben részesítjük a helyben megtartható, ingyenesen igénybe vehető továbbképzési programokat.

Az idei évben 42 fő kisgyermeknevelő vett részt továbbképzéseken, Nyíregyházán melyet a Családbarát Országos Nonprofit Közhasznú Kft szervezett.

Címei:

- A gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése a kapcsolati erőszak, és az emberkereskedelem okozta ártalmak azonosítása és kezelése érdekében.
- A tipikus fejlődés jellemzői, az eltérő fejlődés menet figyelemfelkeltő jelei a korai életkorban.
- A kora gyermekkori családközpontú tanácsadás és intervenció interdiszciplináris megközelítésben.
- Ágazatközi esetmegbeszélő csoport a kora gyermekkori intervencióban dolgozó szakemberek számára.
- A pedagógiai tanácsadás szerepe a kora gyermekkori intervencióban

Egyéb képzések:

- Biztonságos internet napja
- Éves jelzőrendszeri szakmai tanácskozás
- Kisgyermeknevelők VI. szimpóziuma. A kisgyermeknevelői hivatás pályatükrre
- Intézményi farsang
- Nőnap
- Bölcsődevezetői tematikus nap
- Önkormányzati szférában dolgozók részére szervezett köszönetnyilvánító ünnepség
- Munkavédelmi képviselő képzés (online)
- Magyar Bölcsődék Egyesülete, mint Bölcsődei Módszertani Szervezet szakértői továbbképzése
- A gyermek fejlődésének nyomon követésére kidolgozott kérdőív alkalmazása bölcsődében és óvodában workshop

Az év során több akkreditált, ingyenes képzésen tudtak a szakemberek részt venni. A vírushelyzet következményeként, több képzés is online oktatás keretében folytatódott. A kisgyermeknevelők széleskörű ismeretet szereztek a digitális felületek, alkalmazások terén. A képzések eredményesen zárultak.

A bölcsődében házi szakmai továbbképzést tartunk, melyek mindig nagyon érdekesek, és eredményesek, hiszen a hallottakat a dolgozók legjobb tudásuk szerint beépítik a mindennapi munkájukba. A bölcsődék negyedévente szervezik meg a szakmai házi továbbképzéseket. Továbbá rövidebb megbeszélésre is sor került, a hatékony információ áramlás és egymás segítése céljából. Ebben az évben azonban a SARS-coV-2 koronavírus okozta járványügyi intézkedések következményeként csak kis csoportokban (maximum 5 fő) kerültek megrendezésre.

A szakmai ismeretek fejlesztése és szinten tartása mellett, kiemelten fontosnak tartjuk, hogy munkatársaink mentálisan kiegyensúlyozottak legyenek, érezzék, munkahelyük szeretetét és gondoskodását.

Ezek a képzések a következő témákban valósultak meg:

- Bölcsődei nevelés-és gondozás feladatai
- Önállóságra nevelés
- A folyamatos napirend kialakításának általános elvei
- A játék fontossága a kisgyermek életében
- Alkotó tevékenységek hatása a kisgyermek fejlődésére
- Szülők és kisgyermeknevelők együttműködése a minőségi gyermekellátás jegyében
- Megfigyelési formák a kisgyermeknevelő munkájában
- Kisgyermeknevelői dokumentáció, a családi füzet vezetésének tartalmi és formai követelményei
- Testi szükségletek kielégítése-minőségi gondozás
- Kisgyermeknevelői szerep az anyanyelvi nevelés területén
- Pedagógus életpálya, pedagógus előmeneteli rendszer, minősítő vizsga, minősítési eljárás
- A beszédfejlődés, a mese, a vers és a képeskönyv nézegetés szerepe és hatása a gyermekek személyiségfejlődésére

A vezetői megbízással rendelkező munkatársak a 25/2017. (X.18.) EMMI rendelet értelmében 2020 évben 1 fő képzése az EFOP 3.8.2-16-2016-00001 és VEKOP 7.5.1-16 projekt keretében valósult meg alap vezetőképzés elnevezéssel, amely sikeres vizsgával zárult.

Az intézményvezető eredményesen szerezte meg a mester fokozatot.

A 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet a bölcsődei dajkák számára tanfolyam elvégzését teszi kötelezővé. 2020 évben bölcsődei dajka – 17 fő- képzésen vett részt, és sikeres vizsgát tett a Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. szervezésében az EFOP-1.2.6-VEKOP-17-2017-00001 azonosítószámú pályázat keretében. A bölcsődei dajka képzés helyszínét intézményünk biztosította.

A továbbképzések mellett könyvek és szakmai folyóiratok segítik a szakmai minőségi munkát, melyek tájékoztatják a bölcsődei szakembereket a nevelés-gondozás új módszereiről, a pedagógiai és pszichológiai kutatások új eredményeiről, illetve mindazokról a

tapasztalatokról, amelyek lehetőséget adnak a szakmai tudás folyamatos karbantartására, frissítésére, bővítésére.

Gyakornoki rendszer működtetése bölcsődében

Pedagógus életpálya modell szerinti gyakorlati rendszerben 2 fő pedagógiai életpálya szerinti gyakornok kisgyermeknevelő jelentkezett a pedagógus I. fokozatot célzó a 2021 évi minősítő vizsgára, 2 fő pedagógiai életpálya szerinti gyakornok kisgyermeknevelő besorolásban. 1 fő pedagógus II. fokozatot célzó sikeres minősítő eljárásban vett részt 2020 októberében.

Bölcsődék	Engedélyezett kisgyermeknevelői létszám (ebből 1 fő bölcsődevezető)	Szakirányú felsőfokú szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelők száma	Adatok a felsőfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelőkről 2020 évben			
			Felsőfokú végzettséget megszerezni kívánó kisgyermeknevelők száma:			
			2020-ban I. éves hallgatók száma	2020-ban II. éves hallgatók száma	2020-ban III. éves hallgatók száma	2020-ban, oklevelet szerzők száma
5. sz. Őzike	15	6	0	2	0	0
6. sz. Napsugár	5	1	0	0	0	0
7. sz. Hóvirág	9	9	0	0	0	0
8. sz. Nefelejcs	24	10	0	1	0	4
9. sz. Micimackó	9	6	0	0	1	2
10. sz. Katica	20	12	1	1	1	5
12. sz. Babaház	20	8	0	4	0	3
14. sz. Bóbita	15	4	0	4	0	0
16. sz. Aprajafalva	20	9	0	0	3	3
Összesen:	137	39	8	6	4	11

A 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezése alapján Kjt. szerinti gyakornoki rendszerben 8 fő kisgyermeknevelő tölti gyakornoki idejét.

Bölcsődéinkben a középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők száma magasabb. 2020 évben a kisgyermeknevelők mintegy 39 fő rendelkezett felsőfokú végzettséggel és 11 fő az év folyamán átvehette diplomáját. Ez az év különleges volt, hiszen a nyelvvizsga hiányában át nem vett diplomák is kiosztásra kerültek.

A személyes gondoskodást végző személyek működési nyilvántartásba való adatszolgáltatása a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Képzési Főosztály felé is dokumentálva van. Az intézmény továbbképzési tervvel rendelkezik.

A pedagógus életpályában részt vevő pedagógusok nyilvántartása a KIR rendszerben folyamatos, naprakész.

A felvétel rendje

Az 54/2011. (XII.16.) önkormányzati rendeletet alapján, az igénylő a bölcsődei ellátást a szolgáltatás igénybevételét megelőző legfeljebb 2 hónapon belül kérelmezheti. Ez lehetővé teszi, hogy a bölcsődei ellátásba való bekerülés folyamatos és rugalmas legyen.

A bölcsődék vezetői minden héten meghatározott napon és időben fogadják a bölcsődei ellátás iránt érdeklődő, illetve a felvételre jelentkező szülőket. Ezeken a napokon minden érdeklődőnek biztosítjuk a bölcsőde tárgyi feltételeinek megtekintését, valamint a gyermekcsoportok megismerésére is sor kerül.

A bölcsődei felvételekről és elutasításról, illetve a nyilvántartásba vételről valamennyi gyermek szüleit levélben értesítettük. Az ellátás iránti kérelmek elutasítására nem került sor, de előfordult, hogy nem a felvételt kezdeményező által kért időpontban tudtuk a gyermeket elhelyezni, hanem csak egy későbbi időpontban (ezekben az esetekben a felvételre irányuló kérelmet nyilvántartásba vettük, melyről a kérelmezőt írásban értesítettük).

A törvényben előírt kötelezettségeinknek eleget téve, a felvételnél előnybe részesültek:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermekek,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermekek, és
- a védelembe vett gyermekek.

A SARS-CoV-2 koronavírus okozta kihirdetett veszélyhelyzet miatt, a 2020/2021 nevelési évre vonatkozóan, a bölcsődébe jelentkezés digitális úton történt.

Legfontosabbnak tartjuk a gyermek, illetve családközpontú bölcsődei élet megteremtését. A családdal aktívan és sokoldalúan együttműködünk, támogatva, esetleg kompenzálva a nemkívánatos családi hatásokat. A bölcsődei hagyományok megőrzése mellett célunk továbbfejleszteni, új tartalommal megtölteni, értékekkel gyarapítani a szakmai munkát. Nagy gondot fordítottunk a szülőkkel történő bizalomra épülő kapcsolatok kialakítására.

Ezért munkánkban alkalmaztunk valamennyi ismert szakmai eljárást:

- **Bölcsőde kóstolgató:** Azokban az esetekben, amikor a gyermek felvétele megtörtént, de még az adaptációja nem kezdődött el, felkínáljuk az ún. „Bölcsőde kóstolgatás” lehetőségét, melyre az adott csoport kisgyermeknevelőjével történő időpont egyeztetés után kerülhet sor. A „kóstolgatások” alkalmával – az adaptáció megkezdéséig – hetente 1-2 alkalommal a délelőtti órákban, a gyermek és édesanyja közösen látogatják meg leendő gyermekcsoportjukat. A 2020-as évben erre a délelőtti betekintésre nem volt lehetőség a járványügyi helyzet miatt.
- **Családlátogatás:** A látogatások célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőnek otthoni környezetben való megismerése. Az adaptációs folyamatot megelőzően a kisgyermeknevelők munkaköri kötelezettségüknek eleget téve minden családot meglátogattak. A vírushelyzetre való tekintettel a családlátogatások is elmaradtak ezzel is igyekeztünk minimálisra csökkenteni a szociális érintkezést. A kisgyermeknevelők a szülők elmondása, leírása alapján tájékozódtak a gyermekek otthoni körülményeiről.
- **Adaptáció (beszoktatás):** Minden hozzánk forduló család részére biztosítjuk a szülővel történő fokozatos bölcsődei adaptáció lehetőségét, melynek keretén belül a szülőnek alkalmá van két hétig intenzíven részt venni gyermekével együtt a gyermekcsoport életében. 2020/21 nevelési évre kiadott intézkedési tervben megfogalmazottak alapján a szülővel történő beszoktatás menete is megváltozott. A szülő 3 napot tartózkodhatott bent a gyermekével, száját és orrot eltakaró maszkban. Ezt követően már csak a gondozási egység bejáratánál történt a gyermek átvétele.
- **Szülői értekezlet, szülőcsoport:** A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább két alkalommal szervezzük, a szülőkkel megbeszélt időpontokban. A nevelési év megkezdése előtt kis csoportban a szabad levegőn tartottuk meg a szülői értekezletet a higiénés szabályok betartása mellett.
- **Egyéni beszélgetések:** A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó eseteiben szakember bevonása is kérhető. A 2020. évben az egyéni megbeszélések lehető legrövidebb idő intervalumban lettek megtarva, betartva az előírt intézkedéseket.

- **Családi füzet:** Tájékoztatást ad a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. Bejegyzéseinek folyamatosságával a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot a családnak, a kisgyermek számára.
- **A Szülői Érdekképviselői Fórum működése** Minden új nevelési év októberében megalakítjuk a Szülői Érdekképviselői Fórumot. A Fórum tagjai: 1 fő az Önkormányzat részéről, 3 fő a szülők részéről és 1 fő kisgyermeknevelő. A tagok aktívan, tevélegesen segítik napi problémáink megoldását, közösségi programjaink megvalósulását.
- **Gyermekcsoportok szervezése:** A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet határozza meg, ennek megfelelően 12 fős, és 14 fős gyermekcsoportjaink vannak. A felvett gyermekek életkori összetétele határozza meg, hogy az adott nevelési évben melyik csoport lesz 12, illetve 14 fős. A bölcsődevezetők minden nevelési év kezdetén határozatban rögzítik a gyermekcsoportok létszámát.

Bölcsődénk hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei:

Kisgyermeknevelőink ebben az évben is megszervezték a gyermekek részére a már tradicionális, ünnepek köré szerveződő rendezvényeket:

Február heteiben farsangi multságok voltak a gyermekcsoportokban.

A minden év májusában, júniusába megszervezésre kerülő „Családi nap” elnevezésű nagykörű rendezvény elmaradt.

Decemberben tartandó mikulás ünnepség is zártkörűen működött, a mikulás közvetlenül a gyermekekkel nem találkozott, az ablakon keresztül köszöntötte csak őket.

Programjaink

Az évre eltervezett programjaink közül sajnos nagyon kevés valósulhatott meg. A farsangi multságnak intézményi szinten nagy sikere volt. A nyári időszak, amikor a korlátozások kevésbé voltak szigorúak akkor volt lehetőségünk egy-egy közös szabadtéri kirándulásra. A csapatépítő programok fontosak, hiszen ilyenkor jobban megismerjük egymást, az új vagy GYED-ről visszatérő dolgozó kollektívába beilleszkedését segíti. Az új, közösen átélt élmények, a sok nevetés mind közösségformáló. A jó, összetartó kollektívában eredményes a munkavégzés is.

Az elmaradt programok helyett egész évben jelen volt a vírus miatti éberség, készültség. A dolgozók egymást segítve, biztatva, empátikusan végezték a mindennapi munkát, példaértékű volt a szakma iránti elkötelezettség. Nehéz év volt, de mégis összekovácsolt.

Nyári zárás, nevelés-gondozás nélküli munkanap

A nyári zárás időtartamát a fenntartó két hétben határozta meg. A fenntartó jogszabályi előírásnak megfelelően február 15-ig tájékoztattuk a szülőket a nyári nyitva tartás rendjéről. A 2020-as évben a SARS-CoV-2 koronavírus miatt a nyári zárva tartás két hetes időtartamával kapcsolatosan módosításra tettünk javaslatot, így a bölcsődék folyamatosan üzemeltek.

Minden év április 21, a Bölcsődék Napja, amely nevelés-gondozás nélküli munkanap, melyről a szülőket február 15-ig tájékoztattuk. 2020 évben ezen időpontban a bölcsődékben rendkívüli szünet volt.

Nevelő-gondozó munka

Az alapprogramban és a szakmai programban megfogalmazott célok, feladatok a családi programok kivételével megvalósultak. Intézményünk egyik kiemelt célja a család és bölcsőde kapcsolatának erősítése. Jól szervezett, rugalmas napirend, amiben a kisgyermeknevelők a változatos élményszerzés lehetőségeit, biztosítani tudják. A magas szintű nevelő –gondozó munka végzéséhez nélkülözhetetlen a kisgyermeknevelők megfelelő képzettsége, tudása, felkészültsége. Fontos és állandó feladatunk a szakemberek tudásának gyarapítása, a testi – lelki egészségének védelme.

Az egyik bölcsődében kiemelt szakmai célként biztosítják a mozgás feltételeit a szabadban és a csoportban egyaránt mivel túlnyomó részt roma gyermekek ellátást biztosítják. Sajnos az életkörülményeik gyakran gátolják az optimális fejlődésüket. Lakáshelyzetüket tekintve a családok egy szobás lakásokban élnek, kevés a mozgástér, gyakran tapasztaljuk azt, hogy a gyermekek mozgásfejlődése elmaradott, mert nincs hely a különféle mozgásformák gyakorlásához. A játék a szabad levegőn, a változatos mozgásfejlesztő eszközök használata lehetővé teszik, hogy a gyermekek a többlet energiáikat felhasználják, emellett megtanuljanak figyelni a környezet változásaira, szépségeire.

Az elégedettségi felmérések mind a munkatársak, mind a családok részéről megtörténtek. A felmérés alapján a bölcsőde információkat kapott az elégedettség általános mértékéről.

A kérdések kiterjednek a bölcsődei nevelés-gondozás valamennyi területére. A nyitott kérdésre a szülők sok pozitív véleményt fogalmaztak meg a bölcsődei nevelő munkával kapcsolatban. A válaszokból megállapítható, hogy összességében véve a szülők elégedettek a bölcsődékben nyújtott nevelőmunkával.

A dolgozói elégedettségi kérdőív válaszai alapján az eredmények azt mutatják, hogy munkájukkal elégedettek a dolgozók. A járványhelyzet miatt Nyíregyháza Megyei Jogú Város polgármestere 2020. március 16-tól rendkívüli szünetet rendelt el, ügyeleti ellátás

biztosítottunk a szülők számára. A veszélyhelyzet idején otthonmaradó gyermekek részére intézményi gyermekétkeztetést igényelhettek a szülők. A dolgozók a rendkívüli szünet ideje alatt a bölcsőde fertőtlenítését végezték, illetve szakmai továbbképzést, dokumentációs munkát végeztek, szabadságukat töltötték. Számos dolgozó a rendkívüli szünet alatt, átcsoportosítás során, segítséget nyújtott a Családok Átmeneti Otthona számára, illetve a gyermekétkeztetésben résztvevő bölcsődék főzőkonyhájának munkájában. 2020. május 4. napjától a bölcsődék még mindig ügyeleti rendszerben működtek. A jogszabályi előírásokat betartva, a gyerekek maximum 5 fő/csoportban lettek elhelyezve. 2020. május 25. napjától újból a megszokott rendben vehették igénybe a gyermekek a bölcsődei ellátást. A márciusi, áprilisi elmaradt beszoktatások elkezdődhetnek.

A szülők tájékoztatása folyamatos volt: személyesen, elektronikus levelezés, illetve telefon formájában.

A higiénés szabályok fokozott betartása (szájmaszk használat, szappannal történő gyakori kézmosás, kézfertőtlenítő használata, stb..) minden dolgozó számára kötelező. Az eljárási rendeletet az „Intézményvezetői intézkedés a járványügyi készütségi időszak idejére” kiadott dokumentum tartalmazza.

A fertőzések megelőzése érdekében az intézményvezetői intézkedésekben foglaltakat mind a munkavállalók, mind pedig a szülők maradéktalanul betartották.

2020. november 23. és 30. napján a koronavírus kimutatására alkalmas gyorsesztesztelés történt a bölcsődékben. A meghatározott ütemben megvalósult tesztelésen minden kolléga részt vett. Ezek a tesztelések mindig hétfőn délelőtt történtek így egész hétre fellélegezhetünk, hogy ki szűrték még munka megkezdése előtt a pozitív eredmény produkáló dolgozókat. Voltak dolgozók akik PCR tesztelésen is részt vettek megbetegedésük követően. A tesztelések során előfordultak pozitív eredmények, ennek következtében volt, hogy egy-egy bölcsődében csoport vagy gondozási egység bezárására került sor. A dolgozók hatósági házi karanténba kerültek gyógyulást követően határozat ellenében vehették fel újra a munkát.

Bölcsődéink arculata

A bölcsődei nevelés során arra törekszünk, hogy a gyermekek számára kellemessé, élményszerűvé tegyünk minden napot, amit az intézményben töltenek. A tevékenységek, programok szervezésénél fő szempontunk, hogy változatosak, derűs hangulatúak legyenek, és valódi értékeket hordozzanak.

Kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életmód megalapozására. Igyekszünk a gyermekeken keresztül a szülők figyelmét is felhívni, és törekszünk arra, hogy az

intézményben jól működő, egészséges szokások otthon is bekerüljenek a mindennapokba, és a család igényévé is váljon.

Intézményeinkben nagy hangsúlyt fektetünk a nagymozgásfejlesztésre. A gyerekek szeretik és igénylik is a mozgásos játékokat. Kisgyermeknevelőink magas színvonalon végzik az ének-zenei nevelést. Gyakran kapcsolódik össze az ének, a mondóka a mozgással, a tánccal, és a bábozással.

A környezeti nevelés személyiségformáló, szokásalakító szerepe bölcsődéinkben igen nagy jelentőséggel bír. A kisgyermeknevelők fontos feladata, hogy tegyék lehetővé a gyermekek számára az élményközpontú, életkori sajátosságokat figyelembe vevő, tevékenységen alapuló környezeti nevelést. Gyermekeink sokféle tevékenységen, élményen keresztül ismerik meg, fedezik fel és szeretik meg az őket körülvevő természeti és tárgyi környezetet.

Tárgyi feltételek

A megfelelő tárgyi feltételek biztosítása, fejlesztés, karbantartás szintén elengedhetetlen a megfelelő szakmai munka biztosításához. Az év folyamán önkormányzati forrásból néhány bölcsődében megvalósult a játszóudvarokon a vízpermetező (pancsoló) telepítése. Néhány bölcsődében az egyeztetések zajlottak, a kivitelezési munkálatok későbbre húzódtak. Egy bölcsődében a gyermekcsoportok salétrommentesítése zajlott.

A 14. sz. Bóbita Bölcsődében egy új gondozási egység kiépítése valósult meg. E mellett megújultak a csoportszobák, az átadók, az öltözők, a koci tárolók, a folyosók és a kiszolgáló helyiségek. Az épületet akadály mentesítették, akadálymentes wc került kialakításra. Tűzjelző rendszer került kiépítésre. Napelemekkel gazdagodott a bölcsőde, és a konyha teljes körű felújítása is megvalósult.

Az új gondozási egységbe a bútorok, eszközök beszerzése folyamatosan valósul meg.

Minden bölcsődében biztosítva van a 15/1998 (IV.30.) Nm rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 11. sz. melléklet által előírt tárgyi feltétel.

Intézményi költségvetésből beszerzésre került:

- fejlesztő eszközök
- kiságy, hempergő
- számítógép
- fagyasztó szekrény, fagyasztóláda
- fűnyíró
- porszívó

- kávéfőző
- gyermekpoharak, bögrék, tányérok
- textíliák.

Az év folyamán kiemelt és fokozott figyelmet fordítottunk a megfelelő mennyiségű tisztítószeres beszerzésére, a higiénés eszközök biztosítására. A bölcsődék számára rendelkezésre álló fertőtlenítőszeres, maszkok, kesztyűk, lázmérő, védőeszközök is segítettek, hogy a bölcsődében zökkenőmentesen folyt a nevelő-gondozó munka.

Több bölcsődének van alapítványa, ebből a forrásból is tudtuk az intézmény eszközeit fejleszteni, esztétikussá tenni. Nagy hangsúlyt fordítunk a bölcsőde kerthelyiségeinek virágosítására, füvesítésére, bokrosítására. Játékkészlet bővítése, bútorok, berendezési tárgyak beszerzése is megvalósult.

Belső és külső ellenőrzések

Belső ellenőrzések

- Intézményvezetői ellenőrzések:
  - Szakmai program
  - Munkaterv
  - Munkaterv értékelése
- Bölcsődevezetői ellenőrzések:
  - Kisgyermeknevelők szakmai munkájának ellenőrzése
  - Alapelvek gyakorlati megvalósulása a nevelő-gondozó munkában
  - Dokumentáció szakmai tartalmának, pontosságának ellenőrzése
  - Az önállóságra törekvés támogatása a nevelő-gondozó munkában
  - Az anyanyelvi nevelés megvalósulása mese, vers, mondóka, báb, ének
  - Étkeztetés megfigyelése a gyermekcsoportban
  - A járványügyi készültségi időszak idejére elrendelt intézményvezetői intézkedések betartása
- Bölcsődei dajkák munkájának ellenőrzése
  - környezet rendje és tisztasága
  - a gyermekek neveléséhez-gondozásához szükséges eszközök előkészítésében való közreműködés

- felügyelet, kommunikáció
- A konyhai dolgozók munkájának ellenőrzése:
  - Raktárkészlet
  - Hűtők, ételminta
  - Eszközök minősége
  - Takarítás mente, higiénés szabályok betartása
  - Áruátvétel

Az ellenőrzések alkalmával valamennyi területen megfelelő volt a szakmai munka. A dokumentáció vezetésének a tartalmi és formai követelményei megfelelőek.

Külső ellenőrzések

- „TŰZMEGELŐZÉS” Tűz-, Munka-, Környezetvédelmi, Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
- D és F Konzulting Kft.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Főosztály
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
- Bodnár-Team Plus Kft. Időszakos érintésvédelmi felülvizsgálat
- Spinkler Tűzvédelmi Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.: Tűzoltó készülékek felülvizsgálata, ellenőrzése.

A külső ellenőrzési szervek képviselőiben eljáró szakemberek az ellenőrzések alkalmával hiányosságot nem tapasztaltak.

Élelmezés

Saját főzőkonyhával rendelkezünk. A személyi feltétel a jogszabályi előírásoknak megfelelő. Szakképzett élelmezésvezetők, diétás szakácsok, dietetikus, illetve konyhai kisegítők látják el az élelmezési feladatokat.

A főzőkonyhák felszereltsége, a konyhai eszközök mennyisége megfelel az előírásoknak és az étkezést igénybe vevők létszámának. Az elhasználódott, leselejtezett eszközök pótlása folyamatosan megoldott.

Az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetés biztosításának módja, HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer. A HACCP rendszer a HACCP alapelvek szerint

kidolgozott és működtetett önellenőrző élelmiszerbiztonsági rendszer, melynek felülvizsgálata aktualizálása folyamatos. A 2020 évben az élelmezési team felülvizsgálata a HACCP rendszert, módosításra kerültek egyes dokumentumok. A rendszer működését folyamatosan és naprakészen vezetett dokumentumokkal és nyilvántartásokkal igazoljuk. Az élelmiszerbiztonsági rendszer fontos része a kifogástalan, jó minőségű alapanyagok beszerzése, ezért olyan beszállítókat választunk, akik ismerik és teljesítik a beszállítandó áruval szemben támasztott higiéniai, élelmiszerbiztonsági követelményeket és a beszállítást megfelelő kísérelő dokumentummal végzik.

A kreativitás megmutatkozik a főzőkönyhán is. Igyekszünk újdonságokat bevezetni, az ételeket különböző formában, esztétikusan készítjük, ezzel is felkeltve a gyermek kíváncsiságát, és hogy az elkészült, egészséges ételeket jó étvágyal fogyasszák. Az egészséges folyadékpótlás fontosságát szem előtt tartva a vizet részesítjük előnyben.

Adminisztrációs feladatok

Minden élelmezési üzem meghatározott időszakra vonatkozó munkaterve az étlap, amely elősegíti a tervszerű nyersanyagbeszerzést és felhasználást, a nyersanyagok célszerű elosztását. Az étlaptervezés az élelmezésvezető részéről széles szakmai ismeretet és nagy körültekintést igénylő tevékenység. Az étlap összeállításánál betartjuk a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben előírtakat. Kiemelt figyelmet fordítunk az étkezést igénybe vevők életkori sajátosságainak, szükségleteinek megfelelő egészséges, korszerű táplálkozási irányelveinek szem előtt tartására. Tervezésénél figyelembe vesszük a bölcsöde által biztosított napi étkezések számát, megoszlását, a konyha tárgyi és személyi feltételeit is. Ügyelünk a változatosságra és idényszerűsége. A gyermekeknek napi négyszeri étkezése során (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) a szükséges napi kalória és tápanyagmennyiség 75 %-át biztosítjuk. Az étrendet úgy állítjuk össze, hogy a korosztályuknak megfelelő mennyiségben és arányban kapjanak húst, tojást, tejet, tejterméket, főzeléket, zöldséges ételt, tésztát, rizst, kenyeret, pékárut és friss gyümölcsöt, zöldséget. A csecsemők táplálásánál fontos, hogy lehetőség szerint azonos alapanyagot használjunk, mint a többi gyermek étrendjében. Különös figyelmet fordítunk a diétás étkezésre is, törekszünk rá, hogy a lehető legnagyobb mértékben hasonlítson a nem étel érzékeny kisgyermek étlapjára. A diétás étrendet szakképesítéssel rendelkező dietetikus állítja össze, a szükséges diétáknak megfelelően. Az ételeket gondos körültekintéssel diétás szakács készíti el és a tálalás névre szólóan, elkülönítetten történik. 2020 évben az intézményen belüli étkezők átlag létszáma 633 fő amelyből 27 gyermek részére biztosítottunk diétás étrendet. Az élelmezésvezetők munkáját 2013-tól a WinMenza élelmezési és raktár-gazdálkodási program

segíti. Minden negyedév végén a könyveléssel egyeztetjük a bevételeket. A tárgyidőszakban felhasznált nyersanyagok értékéről (kiadás) pedig feladást készítünk. Az utolsó negyedév végén a bevételeken kívül a főkönyvvel egyeztetjük a készletet is, amit az év végi leltár követ. A fent leírtakból jól látható, hogy a főzőkonyha által ellátott feladatok sokrétűek. A konyhán végzett munka felelősségteljes, nagy odafigyelést, szervezőkészséget, pontosságot és nem utolsósorban szakmai elhivatottságot igényel. Elkötelezetten hiszünk abban, hogy az étkeztetési szolgáltatás minősége kiemelkedően fontos gyermekeink egészséges fejlődése szempontjából. Szolgáltatásunk színvonalas fenntartása érdekében tudásunk és tapasztalatunk legjavát nyújtjuk a minőségi gyermekétkeztetés tekintetében.

Bölcsődei térítési díjak

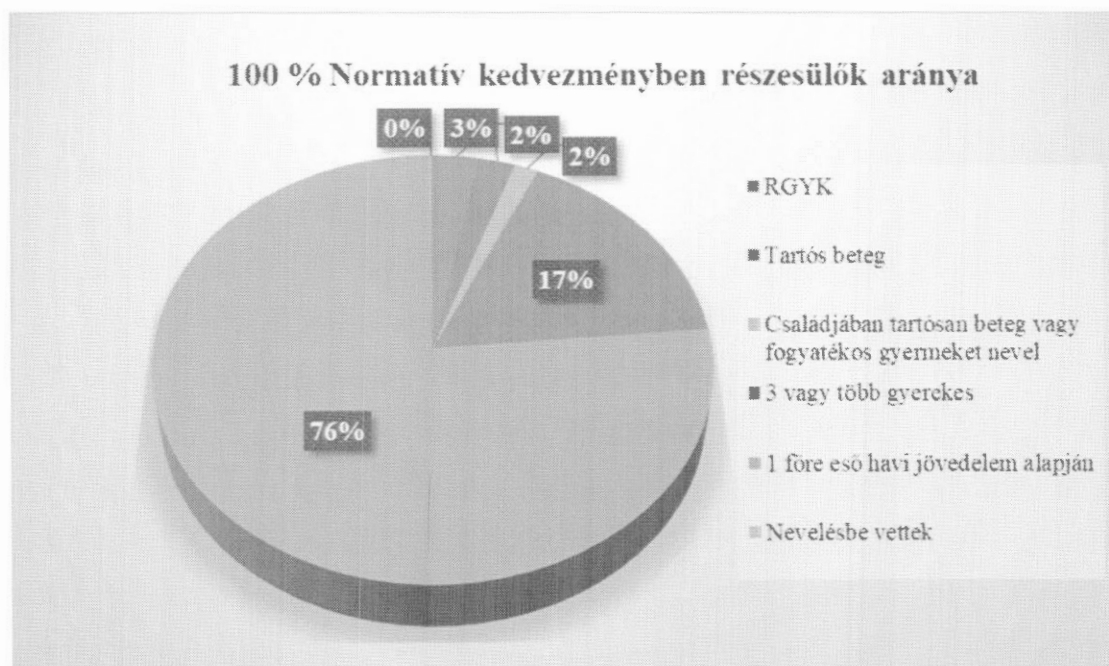
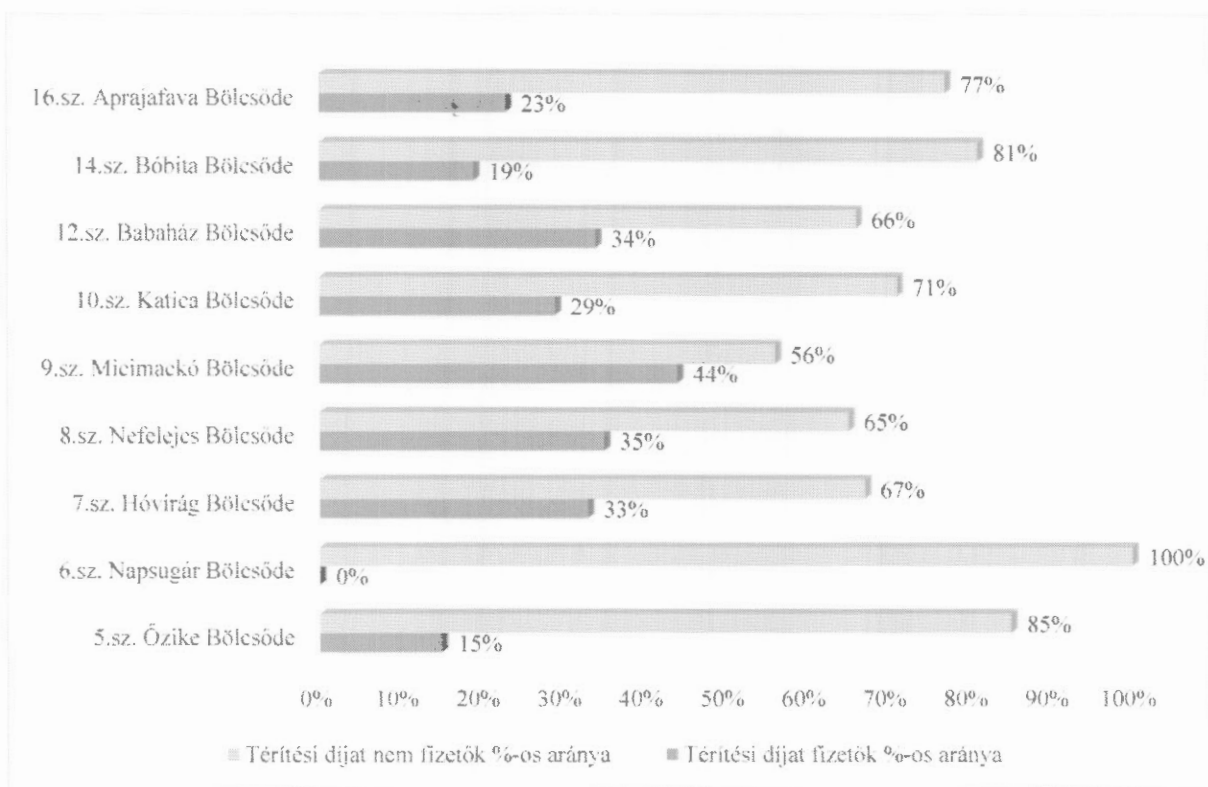
Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése 2020. január 1-től (207/2019.(XII.19.) számú határozat) új élelmezési nyersanyag költséget állapított meg. Az étkezési díj napi összegét 494 forintra, a diétás étkezést 592 forintra emelte, azonban a gondozási díjat továbbra is 0 forintban állapította meg.

A Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően ingyenes gyermekétkeztetést biztosítunk a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek részére, amennyiben

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos,
- családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át, vagy
- nevelésbe vették.

Az ingyenes étkezésre jogosultság megállapítása érdekében a szülőkkel minden esetben kitöltetjük a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. sz. mellékletét képező nyilatkozatot. Az ingyenes étkezést igénybe vevő gyermekek száma magas volt 2020 évben is.

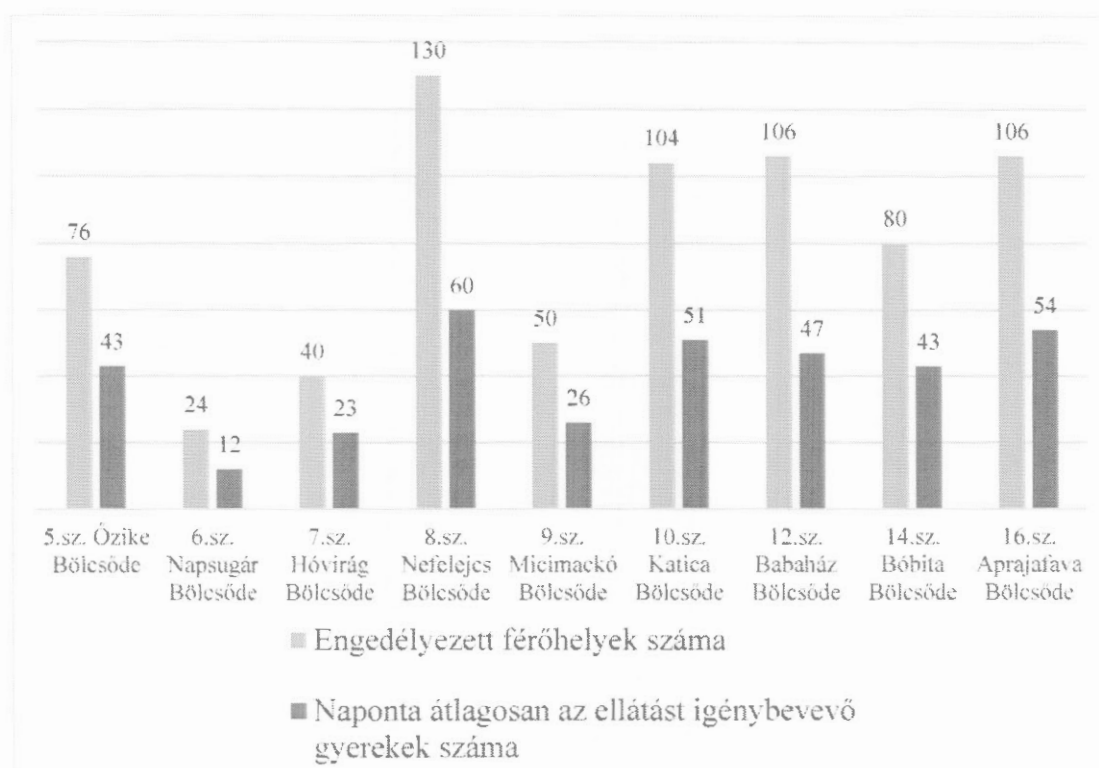
A legtöbb szülő az ingyenes étkezést az alacsony jövedelem alapján igényelte, az alábbi diagram szerint. A kilenc bölcsődében összesen 1064 fő gyermek ellátására került sor. Ebből 777 fő, azaz a gyermekek 73%-a ingyenes étkezésre volt jogosult.

Férőhelyek kihasználtsága, statisztikai és létszámmal kapcsolatos adatok

A gyermekcsoportok összeállításánál törekedünk a korcsoport és a nemek megfelelő elosztására. A kihasználtság főleg a tavaszi és a nyári időszakban a legmagasabb. Ősszel ez a szám csökkenő tendenciát mutat.

A bölcsődék férőhelyeinek összlétszáma 716 fő.

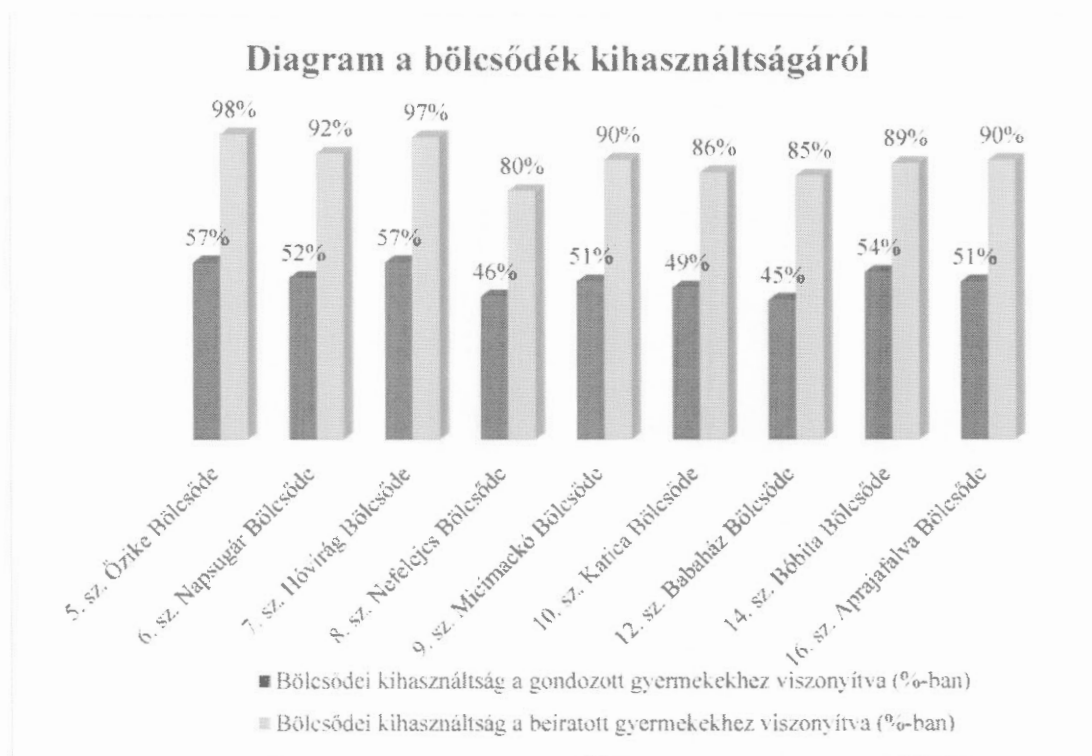

A bölcsődék kihasználtsága változást mutat az év kezdetétől januártól egészen augusztus hónap végéig általánosságban növekedés jellemzi a szolgáltatást igénybevevők számát, míg szeptemberben csökkenés tapasztalható. Ez abból adódik, hogy a gyermekek az óvodai nevelést kezdik meg. Ezt követően pedig, hogy új adaptációs (beszoktatási) időszak veszi kezdetét ismételtén egyre több gyermek jár a bölcsődékbe, a következő év szeptemberéig.

Összességében véve a gyermeklétszám alakulása kiegyensúlyozott képet mutat az év folyamán. A bölcsődék kihasználtsága a felvett gyermekek alapján 90 %-os. A bent lévő gyermekek létszámát nagyban befolyásolják az adott időszakban jelentkező megbetegedések. Továbbá változtak a szülői igények is, az oktatási szünetekben gyakran tartják otthon a kisebb testvéreket is. A gondozott gyermekekhez viszonyított kihasználtság összességében 51 % volt

2020 évben. Munkatársainkkal továbbra is megteszünk mindent azért, hogy a lehetőségeinkhez mért legmagasabb szintű bölcsődei ellátást biztosítsuk.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben előírt feladatainknak eleget téve, április 15 -ig tájékoztatást küldünk az Oktatási Hivatalnak, azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről, akikről a Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése szerint megállapították, hogy óvodai nevelésre nem érettek Harmadik életévét betöltött gyermek 2019/2020-as nevelési év végét (augusztus 31.), követően nem maradt bölcsődei ellátásban.

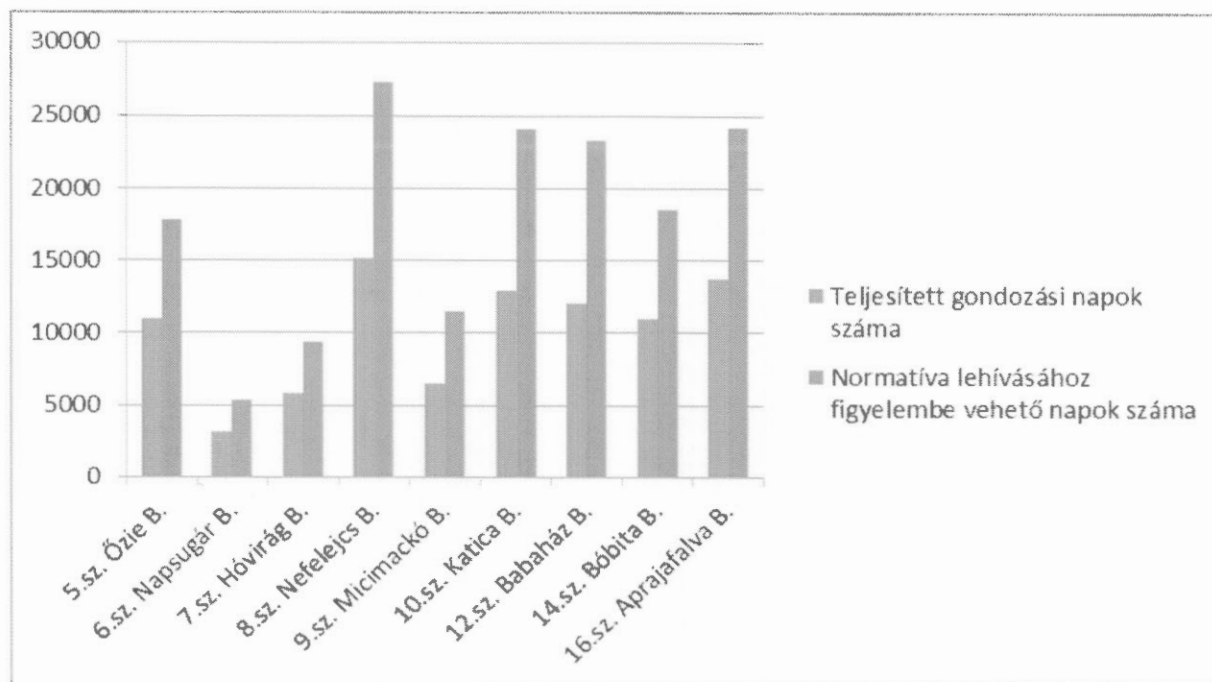

A bölcsődei kihasználtság az elmúlt évek egyik legrosszabb számait hozza, mely a világjárványnak tudható be. A kormány 15/2000 (IV.27.) rendelete a veszélyhelyzet időtartamára állami támogatásra a veszélyhelyzet első napját 2020. március 10-én beiratott gyermekek száma alapján voltunk jogosultak egészen május 31-ig. A nyár folyamán júniustól augusztusig pedig, június 18-án bölcsődébe beiratott gyermekek számát vettük alapul a normatív támogatás lehívásánál.

A bölcsődei nevelési év kezdetétől a támogatás szempontjából figyelembe vehető beiratott gyermekek számán a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013.(X.24.) Korm. rendelet alapján a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett férőhelyszám 80 %-át kellett érteni a

veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020 (XI.3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnésének napjáig.

A következő táblázat bölcsődénkként szemlélteti a teljesített gondozási napok számát, és a normatíva lehívásához figyelembe vehető napok számát.

Bölcsődék kapcsolatai

- Bölcsődékkal: a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény keretein belül működő bölcsődékkal napi szinten kapcsolatban vagyunk.
- Családok Átmeneti Otthona
- Gyermek Átmeneti Otthona
- Óvodákkal történő együttműködésünk folyamatos. Az óvodába menő gyermekeket igyekszünk felkészíteni az óvodai életre, annak érdekében, hogy a beilleszkedés zökkenőmentes legyen.
- Képző intézményekkel (Nyíregyházi Egyetem, Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar, Zay Anna Egészségügyi- Informatikai Szakgimnázium) jó kapcsolatot ápolunk, hallgatóinak a szakmai gyakorlati képzéshez helyszínt biztosítunk.
- Fenntartóval: vezetői értekezletek, ill. segítségnyújtás az elektronikus adatszolgáltatáshoz.
- Az EMMI Népesedés- és Gyermekügyi Főosztályával történő együttműködésünk során a bölcsődei ellátást érintő változásokról folyamatosan tájékozódunk.

- Nyíregyházi Család és Gyermekjóléti Központ eszmegbeszéléseken veszünk részt, szükség esetén jelzési kötelezettségünknek eleget teszünk, kérésre pedagógiai jellemzést készítünk
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság
- Magyar Bölcsődék Egyesületével szoros kapcsolatot tartunk. Az Egyesület feladata, a bölcsődei ellátás színvonalának, igényeknek folyamatos emelése, hogy szakmánk egyenrangú partnerként vehessen részt, a jövő tendenciájaként megjelenő, egységes, az óvodáskor előtti pedagógiai folyamatban. A szakmát érintő számos új információ gyors áramlása megyei koordinátornak köszönhető.

CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA

A Családok Átmeneti Otthona törvényben, rendeletben szabályozott feladataként segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez, biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást, a szülőknek az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt, közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében. Az átmeneti gondozás a gyermekek védelmének rendszerén belül a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátás.

Szolgáltatásainkat a szociális munka értékei alapján tervezzük és működtetjük. A szolgáltatások tartalma megfelel a valódi szükségleteknek és követi a szükségletek változásait. Alkalmazzuk a megvalósítható innovációkat, törekszünk új, hatékony eljárások kidolgozására és bevezetésére.

Ösztönözzük a gondozási folyamat során az önsegítő folyamatok elindítását, törekszünk arra, hogy az ellátottjaink aktívan részt vegyenek a segítő folyamatokban.

Intézményünk a preventív és korrekatív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybevevők önálló életvitelének és készségének, képességének, kompetenciának megőrzéséhez, erősítéséhez, fejlesztéséhez.

Munkánk során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a kliensek szegénysége és társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem, valamint az egyének, családok, közösségek társadalmi helyzetének javítása.

Alapelvünk az emberi méltóság tisztelete, az önkéntesség az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, az egyén szükségleteire szabott holisztikus szemléletű segítségnyújtás, valamint az egyént körülvevő természetes és mesterséges erőforrások közötti hatékony, egymást segítő, építő jellegű együttműködés.

Helvi adottságok

A Családok Átmeneti Otthona 40 fő ellátott (szülő és gyermek) befogadásáról tud gondoskodni két emeleten, 20 lakószobában. Minden család részére külön lakószoba biztosított, szintenként 3 konyha, 3 vizes blokk, 1 mozgáskorlátozott fürdőszoba WC-vel, a földszinten mosókonyha, kapcsolattartó helyiség, a második emeleten közösségi szoba áll az ellátottak rendelkezésére. Az otthonban folyamatos munkarend szerinti munkavégzés van.

A Családok Átmeneti Otthona előtti bejárat akadálymentesített, az épület mozgássérült lifttel ellátott, az udvar területe a gyermekek biztonsága érdekében kerítéssel körbezárt.

A Családok Átmeneti Otthona feladatait Nyíregyháza közigazgatási területén látja el.

Személyi feltételek

A Családok Átmeneti Otthona a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám létszámminimum normáira vonatkozó szabályozás értelmében az alábbi szakembereket foglalkoztatja:

- szakmai vezető/családgondozó 1 fő
- családgondozó 2 fő
- gondozó 4 fő
- pszichológiai tanácsadó
- fejlesztő pedagógiai tanácsadó
- jogász

Betöltetlen munkakörök nem álltak fenn az év folyamán. A szakmai feladatokat ellátó munkatársak a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú mellékletében meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkeznek.

A szakmai feladatokat ellátó munkatársak feladatai

Szakmai vezető

Feladataként szervezi, tervezi, segíti, irányítja és ellenőrzi az átmeneti otthon működését, szakmai munkáját, ennek elősegítése érdekében kéthetente munkatársi szakmai értekezletet szervez. Felel a családok átmeneti otthonában dolgozó munkatársak szakmai és adminisztratív munkájáért, azokat folyamatosan ellenőrzi. Kialakítja az intézmény működési rendjét, biztosítja a munkafegyelmet, és az etikai szabályok érvényesülését, ellenőrzi betartásukat. Felelős a saját jogkörében tett intézkedések helyességéért, a fenntartó szervezet utasításának végrehajtásáért az önkormányzati rendeletekben foglaltak betartásáért és betartatásáért. Felelős a rendelkezésére és kezelésére átadott intézményi vagyon megőrzéséért és állagának megóvásáért. Ellenőrzi, és aláírásával látja el a jelenléti ívet. A szakmai vezető feladata az intézmény szakmai irányítása, a feladatok ellátásának biztosítása, végrehajtásuk ellenőrzése, az intézmény Szakmai Programjában foglaltaknak megfelelően.

Dönt a benyújtott kérelmek alapján az elhelyezésről. Új család felvétele esetén – a felvételi eljárás alatt - az intézmény működésére vonatkozó jogszabályok előírásaira tekintettel a

gyermekvédelmi törvény, a személyiségi és a személyes adatok védelméhez fűződő jogok messzemenő érvényesítésével köti meg a családdal az átmeneti ellátást biztosító „Megállapodás”-t, meghatározza a személyi térítési díjat, dönt az átmeneti gondozás időszakának lezárásáról.

Az elhelyezett családokról a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben foglaltaknak megfelelően a befogadás és a kiköltözés dátumának rögzítésével személyi nyilvántartást vezet.

Gondoskodik a családok személyes adatainak biztonságos kezeléséről.

Családgondozó

A törvényben, rendeletben szabályozott feladatoként segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez, közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszűntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszűntetésében. Feladata ellátása során együttműködik a gyermekjóléti szolgáltatóval, a családdal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagokkal, szükség esetén szolgáltatást közvetít a család számára, azok megszervezését irányítja, koordinálja. Segítő munkája során a család rendszerszemléletét alkalmazza, így törekszik az ellátást igénybe vevők személyiségének, életviteli nehézségének minél alaposabb megismerésére, felderíti a család belső szerkezetét, annak működését, feltérképezi a család erőforrásait, természetes támogatórendszerét, külső kapcsolatrendszerét.

Munkája során eljár a gyermek és a család érdekében, részt vesz esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon indokolt esetben azok megtartását kezdeményezi. Segítséget nyújt az ellátást igénybe vevők szabadidejének hasznos eltöltésében, ennek érdekében elsődlegesen preventív céllal, ennek egyéni-és csoport foglalkozások, közösségi rendezvények szervezését koordinálja, irányítja.

Kiskorú veszélyeztetettsége esetén jelzési kötelezettségének eleget téve, jelzéssel él a gyermekjóléti szolgáltató felé, együttműködik a veszélyeztetettség megszűntetésében.

Gondozó

Széleskörűen megismeri, alkalmazza és betartja a munkakör ellátásához szükséges törvényeket, jogszabályokat, rendeleteket. Megismeri és elfogadja a szociális munka általános alapelveit, céljait és az Etikai Kódexben megfogalmazott szabályok, elvek szerint jár el. A gondozási folyamatba a családgondozó útmutatásai szerint kapcsolódik be, ennek

megfelelően segítséget nyújt a életvezetésben, gyermeknevelésben, segíti a szülőt gyermeke gondozásában, szükség szerinti felügyeletében.

Családgondozó irányításával széles tevékenységi körben önálló feladatokat lát el és a munkavégzést irányító szakemberrel együttműködik. Közreműködik a családgondozó szervezési jellegű feladatainak lebonyolításában. Az aktuális munkarendnek megfelelően látja el a feladatait, amelynek keretében bekapcsolódik és részt vesz a családok átmeneti otthonában szervezett szakmai fórumokon, rendezvények, szabadidős programok szervezésébe, lebonyolításában. Az adományok szétosztásában aktívan részt vesz. A szakgondozó, gondozó szakmai fejlődése érdekében továbbképzéseken vesz részt, amely történhet a továbbképzési tervnek megfelelően, illetve a szakember egyéni szervezése alapján.

Fejlesztőpedagógiai tanácsadó

Fejlődés és nevelés- lélektani megalapozottsága révén fő feladata a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének (érési jellemzőinek) szem előtt tartásával

- az egészséges harmonikus személyiség fejlesztést
- az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzését

A fejlesztés a gyermek érési folyamatához igazított, életkori sajátosságainak megfelelő, ahhoz messzemenően illeszkedő eszközökkel történő támasznyújtás, amely az éppen fejlődő szomatikus és pszichés funkciók, kibontakoztatásához biztosít szociális és tárgyi környezetet. A program felvállalja az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlődését, így a potenciális tanulási zavarok korai kiszűrését és megelőzését, a tanulási képességeket meghatározó tényezők az észleléses és finom motorikus struktúrák intenzív fejlesztését.

Jogász:

Jogi tanácsokkal, útmutatással segíti a hozzáfordulók jogi ügyeinek intézését.

Tárgyi feltételek

A családok átmeneti otthonában a tárgyi feltételek magas színvonalon biztosítottak. Az intézmény munkatársai a földszinten három külön bejáratú, klimatizált irodahelyiségben végzik a napi munkájukhoz kapcsolódó adminisztrációs feladatokat, itt tartjuk az eszmegbeszéléseket valamint a team megbeszéléseket. A szolgáltatások biztosításához szükséges helyiségek rendelkezésre állnak, biztosított a segítő beszélgetésekhez a megfelelő környezet, valamint a családgondozók, gondozók adminisztrációs munkájához a számítógépekkel ellátott irodahelyiségek. Intézményvezető asszony a 2020. évben is nagy

hangsúlyt fektetett az elektronikai és informatikai eszközök és felszerelések korszerűsítésére, pótlására, ennek keretében a meghibásodott gépek javítása, cseréje megvalósult, kültéri szabadidős programokhoz gyermekjátékokkal bővült az intézmény.

A rendelkezésünkre álló flottás telefonok használatával kötetlenebb formában biztosított a lehetőség az együttműködésre a társintézményekkel, szakemberekkel.

Az intézmény földszintjén található interjúszoba, a kliensekkel történő segítő beszélgetéshez biztosít megfelelő körülményeket, illetve lehetőség szerint az iskolai felzárkóztató program, kiscsoportos foglalkozások helyszíne.

A földszinten egy helyiséget alakítottuk át kézműves foglalkozások helyszínének, illetve átmeneti jelleggel ebben a helyiségben helyezük el az intézményünk részére folyamatosan érkező lakossági felajánlásokat. Ellátottjaink ebben a zárható helyiségben nyugodt, diszkrét körülmények között tudják a beérkezett felajánlásokat átnézni, szükségleteiknek megfelelő adományokat magukhoz venni.

Közösségi rendezvények, csoport foglalkozások, lakógyűlés biztosítására az intézményben a közösségi helyiség alkalmas.

Intézményünk földszinti részén található külön bejáratú kapcsolattartó helyiség, ahol az ellátottak látogatókat, különélő hozzátartozókat tudnak fogadni kapcsolattartás céljából.

Négy éve az épület belső lépcsőrendszere felújításra került, kopásálló járólappal burkolták. A lépcső felújítása az intézmény további belső igényes kialakítását szolgálta, amely funkciójában is biztonságosabb közlekedést biztosít intézményen belül.

Folyamatosan igyekszünk mindent megtenni a modern, esztétikus, külső és belső környezet kialakítása és fenntartása érdekében

A munkatársak szakmai fejlődése

A Családok Átmeneti Otthonának munkatársai szakmailag jól felkészültek, a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet előírásainak megfelelően és a 7/2018. (II.5.) EMMI rendelet alapján továbbképzésen vettek részt a továbbképzési terv alapján. Intézményünkben, a Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. által szervezett szupervízió képzésen 1 fő családgondozó és 1 fő gondozó munkatársunk, esetmegbeszélő csoporton szintén 1 fő családgondozó és 1 fő gondozó munkatársunk vett részt.

A vezetői megbízással rendelkező munkatársaknak a 25/2017. (X.18.) EMMI rendelet értelmében az akkreditált képzést felváltotta a vezetőképzés, amely olyan hatósági képzés, melynek célja a vezetői tevékenységhez szükséges alkalmasság és kompetenciák

gyakorlatorientált fejlesztése. A vezetőképzés elvégzését követően kétévenként megújító képzés teljesítésére köteles a vezető. Ennek megfelelően a Családok Átmeneti Otthona szakmai vezetője a Semmelweis Egyetem Szociális Vezetőképzés Mester vezetőképzésen vett részt, amely 2020. március hónapban befejeződött.

Az átmeneti otthonban kétheti rendszerességgel team-megülésre kerül sor a szakmai vezető szervezésében, melynek célja:

- a családgondozó/k, gondozó/k számára problémát jelentő esetek megbeszélése,
- a törvényi változások nyomon követése,
- aktuális problémák megvitatása,
- a végzett szakmai munka értékelése,
- belső képzések szervezése, megtartása.

A megbeszélések során lehetőség van a konzultációra, információk cseréjére, ezek megvitatására, közös álláspont kialakítására. A team-üléseken elhangzottakat emlékeztetőben dokumentáljuk.

A CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONÁNAK KÜLDETÉSE

Az intézmény célja, feladatai, alapelvei

Az alapellátás keretében a családban nevelkedő, rászoruló gyermekeket ideiglenes jelleggel az életkorához, egészségi állapotához és egyéb szükségleteihez igazodó, szükség szerinti ellátást biztosító – a Gyvt.-ben meghatározott ideig tartó – átmeneti gondozásban kell részesíteni.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: szükség szerinti ellátást) kell gondoskodni.

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és a szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől.

A Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény önálló szervezeti egységként működik a Családok Átmeneti Otthona, amely az alapellátás keretében a gyermek és szülője, illetve a várandós anya számára alaptevékenységként biztosítja – a gyermekek védelméről és a

gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben foglaltaknak megfelelően – az átmeneti gondozást.

Stabil családi háttérrel nem rendelkező, lakhatási problémákkal küzdő, nehéz élethelyzetben lévő töredék és komplex családok társadalmi integrációjának segítése, felkészítésük az önálló életvitelre.

A Családok Átmeneti Otthonának célja

- Hozzájáruljon a gyermek testi, lelki, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez.
- Elősegítse a gyermek vérszerinti családjában történő nevelését.
- Hozzájáruljon a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a kialakult veszély megszüntetéséhez.
- Segítséget nyújtson a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

A Családok Átmeneti Otthonának feladatai

A Családok Átmeneti Otthona megszakiítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek és szülője, illetve a várandós anya számára alaptervekenységként biztosítja a Gyvt. 51. §-ának (3) bekezdése szerinti átmeneti gondozást.

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy - ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll -, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától. A nagykorú testvér tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyának fennállását félévente igazolni kell.

A családok átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja.

A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során

- befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt

otthonalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét,

- befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét,
- biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthonalanná vált szüleit,
- segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez,
- biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást,
- a szülőknek az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt,
- közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthonalanságának megszüntetésében.

Az ellátás formájára, módjára, mértékére szólóan az ellátást nyújtó és az ellátást igénybe vevő Megállapodást köt.

Az átmeneti gondozásra vonatkozó alapelvek:

- Diszkrimináció-mentesség: a családok átmeneti otthonában az otthonalanná vált szülő kérelmére együttesen helyezhető el a gyermek és a szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől. Az ellátás igénybe vétele semmilyen szociális, etnikai, vallási, demográfia, egészségi ismérv alapján nem korlátozható.
- Nyitottság: a családok átmeneti otthona, az egyén vagy a család problémáinak megoldásában akkor vesz részt: ha az ellátást igénylő segítséget kér, vagy a felajánlott segítséget elfogadja. A segítő kapcsolat alapja az együttműködés, mely során mindkét félnek lépéseket kell tennie a kedvezőtlen körülmények elhárítása érdekében.
- A család komplex szemlélete: A család egy tagjának nyújtott segítség az egész család összetartó erejét növeli, feltételezve, hogy a belső és külső erőforrások fokozásával a hiányzó funkciók visszaállnak a korábbi szintre.
- A megoldások személyiséghez kötöttsége: Az intézménynek az egyén, a család problémájának vizsgálata során egyedileg kell mérlegelnie a segítségnyújtás legcélszerűbb körülményeknek megfelelő módját. Látni és láttatni szükséges, hogy az

ellátást igénybe vevő milyen belső környezeti erőket, képességeket és készségeket tud mozgósítani helyzete megoldásához.

- Diszkréció: Az intézménnyel kapcsolatba kerülőkről adat nem szolgáltatható ki illetéktelen személyeknek, az intézmény minden munkatársa titoktartásra kötelezett. A gyermekjóléti szolgáltatás során a hatályos jogszabályokat kell alkalmazni. Bűncselekmény gyanúja esetén a büntetőeljárás törvényben foglaltak szerint kell eljárni. Az intézmény birtokába került adatok kezelésekor betartjuk a hatályos adatvédelmi rendelkezéseket, az intézmény adatvédelmi szabályzatát.

AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

1997. évi XXXI. törvény 17. §-ának (3) bekezdése együttműködésre készíti az illetékes intézményeket a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, valamint a gyermek családban történő nevelésének elősegítése érdekében. Az átmeneti gondozás egyik legfontosabb alapelve az, hogy a család rendszerszemléletének megközelítése mellett, a szoros együttműködés a család életében részt vett szakemberekkel, hiszen a megoldás kulcsa nem egy személy vagy szervezet kezében van, hanem mindazokéban, akik érintettek az adott esetben. A komplex segítségnyújtás érdekében, az együttműködés az érintett szakemberekkel, szervezetekkel, intézményekkel nélkülözhetetlen.

A szakmai együttműködés más intézményekkel történő együttműködés során rendkívül fontos alapelvek:

- szakmai szabályozottság elve
- információk felelős kezelésének elve
- egyéni szükségletek figyelembe vételének elve
- komplexitás elve
- kötelezőség elve
- objektivitás elve
- szakmai felelősség elve

Az együttműködés formái:

Belső team megbeszélés

Az intézményi team megbeszélést kétheti rendszerességgel, illetve szükség szerint a szakmai vezető hívja össze. A résztvevők kizárólag az átmeneti otthon munkatársai.

A team értekezletek témái:

- A csoport munkájának elemzése, értékelése.
- Hiányosságok feltárása, azok megszüntetésére tett javaslatok kidolgozása.
- Fejlesztő célú javaslatok kidolgozása.
- Esetmegbeszélések, az esetmunka hatékonyságának növelése érdekében.
- Az intézmény működését és a munkavállalókat érintő aktuális feladatok, kérdések megtárgyalása.

Külső team megbeszélés

A család életében érintett szakemberek –jelzőrendszeri tagok, gyermekjóléti szolgáltató-folyamatosan konzultálnak arról, hogy ki, milyen segítséget tud nyújtani a család számára a probléma megoldása érdekében.

Esetmegbeszélés

A hatékony együttműködésnek, az információkat kicserélő, feladatokat szétosztó esetmegbeszélés ad keretet, amely az ügyben érintett szakemberek bevonásával történik. Az esetmegbeszélés történhet lehetőség szerint a család és a családdal foglalkozó szakemberek bevonásával, egy adott család ügyében történő megbeszélés keretében esetkonferencia formájában, illetve egy előre meghatározott témakörre vonatkozóan szakmai megbeszélés keretében. Az esetmegbeszélésekről minden esetben feljegyzés készül.

A szakmaközi megbeszélések, szakmai egyeztetések alkalmával az érintett terület szakemberei a szakmai lehetőségeikkel, egy adott témakörre fókuszálva közösen dolgoznak ki kezelési, megoldási lehetőségeket, miközben egységes szemléletet alakítanak ki. Az átmeneti otthon, konkrét esethez kapcsolódóan esetkonferencia összehívását kezdeményezi, az érintett család és az ügyben érintett szakemberek bevonásával, a gondozási folyamat során akár több alkalommal is.

Az esetkonferencia célja a szolgáltatást igénybe vevő családot érintő információk cseréje, azok rögzítése, a feladatok meghatározása, illetve elosztása a résztvevő szakemberek és egyéb meghívottak között.

Az esetkonferencia során az érintett szakemberek több szakmai oldalról is megvizsgálják, elemzik a családdal kapcsolatos információkat, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi

fejlődésének tekintetében. Ennek ismeretében fontos feladat felmérni a család lehetőségeit arról, hogyan biztosítják a gyermek számára a biztonságot, egészséget, megfelelő fejlődést. Az esetkonferencia során meg kell jelölni a vállalt feladatok elvégzésének határidejét.

Az esetkonferencia összehívása szakmai szempontok alapján indokolt pl. egy éve tartó átmeneti gondozás, eredménytelen gondozási folyamat során, illetve, ha a gondozási folyamat ideje alatt a család és a segítő szakemberek eltérően gondolkodnak a segítség módját illetően. Az esetkonferenciáról minden esetben feljegyzés készül.

AZ ÁTMENETI ELLÁTÁS IGÉNYBE VÉTELÉNEK MÓDJA, AZ ELHELYEZÉS MEGSZÜNTETÉSE

Az átmeneti ellátás igénybe vételének módja

Önkéntes alapon a szülő kérelme alapján történik. A kérelmezőt a kérelem benyújtásakor tájékoztatjuk:

- az ellátás feltételeiről –érvényes nyíregyházi lakcím, egészséget, fertőzésmentességet igazoló orvosi és tüdőszűrő igazolás, szükségességéről-,
- az átmeneti gondozás várható időtartamáról,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az átmeneti otthon házirendjéről, napi rendjéről,
- a fizetendő térítési díj mértékéről,
- az intézmény adatkezelési, adatvédelmi feladatairól, tevékenységéről.

A megállapodást az ellátás kezdetétől számított 15 napon belül meg kell kötni. Az ellátást a helyszínen, formanyomtatványon kérelmezni kell.

Az átmeneti gondozás megkezdésének időpontjáról a szakmai vezető értesíti a kérelmezőt az által megadott telefonos elérhetőségen.

Amennyiben az ellátás igénybevételét helyhiány miatt nem tudja az intézmény biztosítani, a kérelmezőt írásban értesíteni kell.

Az értesítés tartalmazza:

- annak okát, amely miatt nem tudja az intézmény az átmeneti ellátást biztosítani,
- ellátás iránti kérelmet az átmeneti otthon nyilvántartásba vette,
- az ellátás igénybevételének lehetséges későbbi időpontjáról, az intézmény tájékoztatja a kérelmezőt az által megadott telefonos elérhetőségen.

A kérelmet az intézmény nyilvántartásba veszi, és várakozók listájába rögzíti. A későbbiekben az ellátás igénybevételének lehetséges időpontjáról a szakmai vezető tájékoztatja a kérelmezőt.

Ha a kérelmező, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ha az intézményvezető az ellátás igénybevételéről nem intézkedik, a kérelmező az arról való tudomásszerzéstől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ezekben az esetekben a fenntartó határozattal dönt.

A beköltöző szülőnek igazolnia kell, hogy saját és gyermeke egészségi állapota nem veszélyezteti a többi lakó egészségi állapotát – háziorvosi igazolás, tüdőszűrő igazolás.

Családok Átmeneti Otthona az otthonba történő befogadásról értesíti a gyermek és a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot,

Az elhelyezés időtartama a gondozás alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig vehető igénybe. Ha az átmeneti gondozás időtartama letelt, a szülő kérelmére – indokolt esetben további 6 hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható. Az ellátást igénybe vevők havonta személyi térítési díjat fizetnek, kötelesek az Otthon házirendjét betartani, és a családgondozókkal együttműködni.

Elhelyezési feltételek

- a) A Családok Átmeneti Otthona 40 fő ellátott (szülő és gyermek) befogadásáról tud gondoskodni két emeleten, 20 lakószobában.
- b) Minden család részére külön lakószobát biztosítunk
- c) Szintenként 3 konyha, 3 vizes blokk, 1 mozgáskorlátozott fürdőszoba WC-vel a földszinten mosókonyha, kapcsolattartó szoba, a második emeleten közösségi szoba áll a lakók rendelkezésére.
- d) Az épület alkalmas éjszakai és nappali tartózkodásra.
- e) Az otthonban folyamatos munkarend szerinti munkavégzés van

Az ellátás módja

- a) Az Átmeneti Otthon biztosítja a jogszabályokban előírtakat:
  - az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
  - tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget,
  - a textíliával történő ellátást, és a személyes higiéné feltételeinek megteremtését,

- szükség szerint ruházatot és élelmiszert,
- az elsősegélyhez szükséges felszereléseket.

b) A szülő munkavégzése vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén a családok átmeneti otthona segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásához, gondozásához, illetve segíti a szülőt a gyermekének megfelelő napközbeni ellátáshoz való hozzájutásban.

c) A családok átmeneti otthona pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítséget nyújt,

így különösen a fiatal szülő, a családi krízis következtében, illetve bántalmazás, fenyegetés miatt védelmet kereső szülő és gyermek, a szociális krízis miatt bekerülő családok számára.

d) Az ellátásra vonatkozóan az intézmény szakmai vezetője és az ellátást igénybe vevő írásbeli Megállapodást köt. A Megállapodásnak tartalmaznia kell, hogy a teljes körű ellátásból mely ellátásokat nyújtja a családok átmeneti otthona és melyeket biztosítja a szülő.

e) Amíg a szülő semmilyen ellátást nem képes biztosítani a gyermeknek, a Családok Átmeneti Otthona teljes körű ellátást nyújt a gyermeknek.

CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI AZ INTÉZMÉNYBEN

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához.

- Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a család körülményeiről, a változások megismeréséről. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

- Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a család, a gyermek körülményeiről szóló részletes tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, problémák közös átgondolását szolgáló kommunikációs és kapcsolattartási forma. Kezdeményezheti a szülő, illetve az átmeneti otthon munkatársa. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

- Lakógyűlés

Az intézményen belül a lakógyűlés az a forma, amely az intézmény működésére, a házirendre, az érdekképviselői fórum működésére, aktuális témákra vonatkozóan tájékoztatást ad a közösség számára, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja.

Az intézmény ellátottjainak szükségleteihez igazodó szolgáltatások

1. Konfliktuskezelési szolgáltatás - Mediáció
2. Zenés-táncos gyermekcsoport
3. Iskolai felzárkóztatás
4. Szabadidős gyermekprogramok
5. Hasznos javak mentése

1. Konfliktus kezelési szolgáltatás – mediáció

Mediáció szolgáltatás célja a vitás feleket hatékonyan segíteni a közöttük felmerült problémák megoldásában, a felek közötti kapcsolatok rendezésében, a közöttük lévő együttműködés helyreállításában, megújításában. A mediációs ülést megelőzi az előkészítő beszélgetés, amely külön-külön négy szemközti beszélgetés. Az előkészítő beszélgetés során a felek megismerik a mediáció módszerét, így el tudják dönteni, hogy ezzel a technikával szeretnék-e megoldani a problémájukat. Az előkészítő beszélgetést követő egy héten belül kell sor az ülés időpontjára. A feleknek erre az időre már feladatokat kell adni: gondolkozniuk kell arról, hogy milyen igényeket és felajánlásokat hoznak majd az ülésre a probléma kezelése, megoldása érdekében. Az első beszélgetés végére a mediátor és a felek között ki kell alakulnia egy bizalmi légkörnek, a feleknek azt kell érezniük, hogy jó helyre jöttek, a közvetítés eredményeként jobb helyzetbe fognak kerülni, mint amelyben jelenleg vannak. Az előkészítő beszélgetés időtartama egy óra. Az előkészítő beszélgetésen a felek írásban előszerződést kötnek a mediátorral, ebben vállalják a mediáció szabályainak a betartását, a mediátor pedig a közvetítést.

A mediációs ülés időtartama maximum három óra, amely során a mediátor kézben tartja a vitát, és veszekedés helyett két egyenrangú fél tárgyalásává alakítja. Az ülés során a felek határozzák meg a témákat, írásbeli megállapodásuk tartalmát.

Kamasz-szülő mediáció esetében az előkészítő beszélgetés közösen is történhet. A mediáció ezen formájának nagy előnye a rövidegsége. Ezekben az esetekben ugyanis a kamasz nem hajlandó egy-két alkalomnál többször eljönni, másrészt a szülők közül az egyik mindig

nagyon elfoglalt, a gyerek viszont veszélyhelyzetben van, gyakran csavarog, az iskolai problémák miatt frusztrált, deviáns kortársakkal barátkozik. Ebben a helyzetben nincs idő a mélyben meghúzódó okok keresésére, a családtagok közötti pszichológiai játszmák elemzésére, arra van lehetőség, hogy olyan megállapodás szülessen, amelyben mindkét fél nyertesnek érezheti magát, és ezáltal csökken a köztük lévő feszültség, javul a kapcsolatuk.

A 2020. évben 2 esetben alkalmaztuk kamasz-szülő mediáció módszerét szülő-gyermek kapcsolat helyreállításában, kölcsönös elvárások alapján megfogalmazott szabályok kialakításában.

2. Zenés-táncos gyermekcsoport

A családok átmeneti otthonában élő gyermekek körében népszerűek a zenés-táncos elemeket tartalmazó programok, ezért intézményünk resztoratív technikára épülő zenés-táncos szolgáltatást működtet. A resztoratív technika lényege a megfelelő viselkedésre való motiválás, nem pedig a jutalmazó és büntető magatartás kialakítása. A resztoratív technika nem csak a tényekkel, hanem az érzelmekkel is dolgozik, azt is vizsgálja, hogy az érintettek, a foglalkozáson résztvevő gyermekek mit éreznek, adott szituációs helyzet milyen hatást váltott ki belőlük. Az egymás érzéseinek a megismerésével kialakul a valóságos belátás, károkozás esetén a jóvátétel igényének a felébredése. A szolgáltatás három részből áll, csoportfoglalkozásokból, műhely munkákból, illetve a közösség építésből. A gyermekek által kiválasztott, majd kidolgozott koreografált előadásokat nevezetes ünnepekhez kapcsolódóan, illetve intézményi előadáson kerültek bemutatásra. A csoportmunka elején elsődleges feladat a csoport vegyes életkorú tagjainak motiválása a közös munkára, a csoportszabályok közös megalkotása, illetve annak betartása.

A gyermekek kommunikációs problémái, illetve korlátozott lehetőségeik megnehezítik számukra az önkifejezést, az egészséges testmozgás iránti érdeklődésük felébresztését, annak kibontakoztatását.

3. Iskolai felzárkóztatás

A szolgáltatás célja a családok átmeneti otthonában ellátásban részesülő gyermekek korrepetálással történő felzárkóztatása, tanulmányi eredményük javítása. A korrepetálásokon, az intézmény munkatársai segítik a gyermekeket egyéni, illetve csoportos foglalkozás keretében a tananyag megértésében, a házi feladat elkészítésében. Az otthon a szolgáltatás keretében segítséget nyújt a gyermekeknek a megfelelő tanulási módszer elsajátításában,

valamint lehetőséget biztosít a szülőknek az együtt tanulásra, a következetesség, a tanulás, mint érték kialakítására.

4. Szabadidős gyermekprogramok

Az intézmény az átmeneti otthonban élő gyermekek és családok számára a nevezetes ünnepekhez kapcsolódóan –húsvét, karácsony stb.-, közösségformáló szerepet is betöltve rendszeresen szabadidős elfoglaltságot biztosít. Ezek a programok alkalmasak arra, hogy az eltérő szociális környezetből, kultúrából érkező gyermekek toleranciát tanuljanak, megtapasztalják az elfogadás, illetve olyan programokhoz juthassanak, amelyeket a szülők anyagi és egyéb okokból nem képesek biztosítani számukra.

A intézmény a programok keretében közös főzéssel, társasjátékokkal, vetélkedőkkel egybekötött családi napot, illetve a gyermekek és szüleik számára kirándulást szervez Nyíregyháza szabadidős-és közösségi helyeire –Sóstói Vadaspark, Tófürdő, Botanikus kert, Erdei tornapálya, kondiparkok, játszótérek stb.-.

5. Hasznos javak mentése

Erre a szolgáltatásra a Családok Átmeneti Otthona részére biztosított raktár ad lehetőséget. Ide kerülhetnek be az év folyamán mindazok a használt, de még jó állapotban lévő bútordarabok, ruhaneműk, egyéb konyhai és háztartási felszerelési tárgyak, amit a lakosság felajánl a rászorulóknak részére.

A 2020. évben az intézmény által működtetett szolgáltatások és annak keretei járványhelyzetre való tekintettel átalakultak. A zenés-táncos gyermekcsoport foglalkozások valamint a szabadidős gyermekprogramok elmaradtak, az iskolai felzárkóztatás szolgáltatásunkat kiegészítette a digitális oktatásban nyújtott segítségnyújtás.

BELSŐ SZERVEK ÁLTAL VÉGZETT ELLENŐRZÉSEK

- Az intézmény működésének személyi feltételei (szakmai létszám, képesítés megléte/15/1998.(IV.30.) NM rendelet 1, 2 melléklete alapján
- Szakmai munkakörben alkalmazottak továbbképzésével kapcsolatos feladatok ellátása a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján
- Az intézmény értesítési kötelezettségének teljesítése a befogadás és az engedély

nélküli távozás esetén

- nyilvántartások vezetése átmeneti gondozást igénybevevők rögzítését dokumentáló KENYSZI/TEVADMIN rendszerben (415/2015.(XI.20.) Korm. rend.)
- gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekről (235/1997. (XII.17.) Kor. rend.)
- térítési díjról (328/2011. (XII.29.) Korm. rend. 1., 2. sz. melléklete alapján
- bejelentési kötelezettség teljesítése a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba foglalása céljából (8/2000.(VIII.4.) SZCSM rendelet)
- „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap rendszer megfelelő adatlapjainak kitöltése (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2/A.§)

Szakmai vezetői dokumentáció ellenőrzése

- A 415/2015.(XI.20.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint, az ellátást igénybe vevők rögzítését dokumentáló KENYSZ/TEVADMIN rendszer havi összesítői, az ellátást igénybevevő jelenlétének naprakész és pontos vezetése és egyezése
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet (A térítési díj dokumentálása a 2016. évben) Térítési díj szükséges dokumentáció naprakész nyilvántartása és figyelemmel követése, változások figyelemmel kísérésével. Gytr. 5. számú melléklete „Jövedelem nyilatkozat a személyi térítési díj megállapításához”, Gytr. 1. számú melléklete „A térítési díj fizetés dokumentálása” az ellátást igénybe vevő személy tekintetében, Gytr. 2. számú melléklete „Az ellátási napokon az ellátást igénylők jelen vagy távollétének dokumentálása”
- Pénztári befizetéseket igazoló számlalisták és bevételi pénztárbizonylatok
- A 2015.évi C. törvény által meghatározott támogatás igénybe vételéhez adatokat szolgáltató kimutatások (feladatfinanszírozás)
- Megállapodás készítése, személyi térítési díj meghatározása, az ellátást igénybe vevő értesítése, kihasználtság nyomon követése, térítési díj elmaradásról tájékoztatás a fenntartó felé

Családgondozó, gondozó munkakörrel összefüggő munka ellenőrzése

Az ellenőrzés során alkalmazott módszerek: megfigyelés, interjú, kiscsoportos beszélgetés, adatgyűjtés, dokumentáció elemzés.

Családgondozói adminisztráció

A családgondozó az adminisztráció vezetése során a 235/1997. (XII.17.) kormányrendeletben, és a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű nyilvántartási rendszer módszertani kézikönyvben foglaltaknak megfelelően jár el.

Munkája során a következő adatlapokat tölti:

IX. sz. adatlap

„T”- Törzslap

„ÁTG-2” – Egyéni gondozási-nevelési terv átmeneti gondozás esetén

„ÁTG-3” – Családgondozási lap átmeneti gondozásban

„ÁTG-4” – Helyzetértékelési lap átmeneti gondozás esetén

KÜLSŐ SZERVEK ÁLTAL VÉGZETT ELLENŐRZÉSEK

Külső ellenőrző szerv megnevezése	Az ellenőrzés tárgya, célja	Az ellenőrzés főbb megállapítása
D. és F. Konzulting Kft.	Tűzvédelmi szabályzat ismerete, kiürítési gyakorlat.	Hiányosságot nem tapasztaltak.
Spinkler Kft.	Tűzoltó készülékek és tűzoltó-vízforrások felülvizsgálata, ellenőrzése.	Hiányosságot nem tapasztaltak.
Tűzmegeelőzés, Tűz-, Munka-, Környezetvédelmi, Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Munkavédelmi szabályzat betartása, munkavédelmi szemle tartása.	Hiányosságot nem tapasztaltak.
OTIS Felvonó Kft.	Lépcsőjáró berendezés éves ellenőrzése, fővizsgálat.	Hiányosságot nem tapasztaltak.

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A Családok átmeneti Otthona ellátásáért fizetendő személyi térítési díj mértéke az 54/2011.(XII.16.) önkormányzati rendelet 1. számú melléklet szabályozása szerint kerül meghatározásra.

Az intézményi térítési díj:15.600.-Ft/fő/hó, 520.-Ft/fő/nap

A személyi térítési díj mértéke a következő módon kerül meghatározásra:

Gyermekek száma	Egy főre jutó havi rendszeres jövedelem %-a
1	33
2	25
3 vagy több	20

Az ellátott a térítési díj megállapításáról külön értesítést kap.

Az ellátást igénybe vevő a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdésnek megfelelően a személyi térítési díjat az igénybevétel napjától havonként - ha a települési önkormányzat, a megyei fenntartó vagy a megállapodás másként nem rendelkezik – az átmeneti gondozásért fizetendő személyi térítési díjat a tárgy hónapot követő hónap 10. napjáig bizonylat ellenében befizeti.

Az ellátást igénybe vevő családok elsődleges jövedelemforrása a munkaviszonyból származó jövedelem, gyermekek után járó juttatások, úgymint a családi pótlék és a gyermekgondozási segély, illetve a közcélú foglalkoztatás keretében történő foglalkoztatás, átképzés jellemző. Az intézményben a fizetési morál megfelelő.

KIHASZNÁLTSÁG

Az intézmény kihasználtsága 2019. évben		Az intézmény kihasználtsága 2020. évben	
Kihasználtság a rögzített ellátottakhoz viszonyítva (%-ban)	94,5	Kihasználtság a rögzített ellátottakhoz viszonyítva (%-ban)	93,5
Naponta átlagosan az ellátást igénybevevő ellátottak száma (fő)	38	Naponta átlagosan az ellátást igénybevevő ellátottak száma (fő)	37

2020. évben új ellátást igénybe vevőként az átmeneti gondozás szolgáltatást igénybe vette összesen 40 fő, ebből 23 fő volt gyermekkorú, 17 fő felnőtt korú személy volt.

Intézményi jogviszonya a 2019. évből a 2020. évben összesen 11 családnak, 42 főnek, ebből 25 fő gyermek és 17 felnőtt korú személynek maradt fenn.

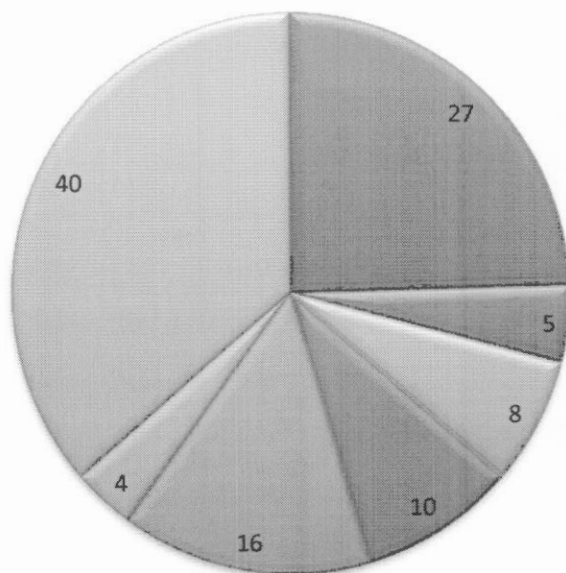
Az ellátásba újként bekerülők adatai 2019. évben		Az ellátásba újként bekerülők adatai 2020. évben	
Megnevezés	Fő	Megnevezés	Fő
Szülő	17	Szülő	17
Ebből: nő	12	Ebből: nő	10
Várandós anya	1	Várandós anya	1
Várandós anya férje, élettársa	1	Várandós anya férje, élettársa	1
Gyermek	25	Gyermek	23
Összesen	44	Összesen	40

Mind az intézmény kihasználtsága, mind pedig a naponta átlagosan az ellátást igénybe vevők száma alapján az előző évhez viszonyítva hasonló kihasználtság adatokat mutat.

2020. évben 18 családnak, összesen 50 főnek szűnt meg az intézményi jogviszonya.

Az ellátott gyermekek száma nem és korcsoport szerint 2019. évben		Az ellátott gyermekek száma nem és korcsoport szerint 2020. évben	
Megnevezés	Fő	Megnevezés	Fő
0-2 éves	11	0-2 éves	11
3-5 éves	8	3-5 éves	9
6-13 éves	21	6-13 éves	19
14-17 éves	8	14-17 éves	6
Nagykorú gyermek	1	Nagykorú gyermek	2
Összesen	49	Összesen	47

Az ellátott gyermekek száma az elhelyezést kiváltó probléma típusa szerint (halmozott adat) 2020. évben

- A szülők életvezetési problémái
- A gyermek egészségi problémái
- A szülők szenvedélybetegsége miatt
- Bántalmazás
- Családi konfliktus
- A gyermek magatartási problémái
- Elégtelen lakhatási körülmények

A CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONÁBAN A KORONAVÍRUS TERJEDÉSÉNEK MEGELŐZÉSÉRE ÉS A KOCKÁZATOK CSÖKKENTÉSÉRE IRÁNYULÓ FELADATOK ÉS INTÉZKEDÉSEK

A családok átmeneti otthona mindennapi életében a 2020. évben nehéz időszakot jelentett a koronavírus terjedésének megelőzésére és a kockázatok csökkentésére vonatkozó új és eddig ismeretlen feladatok elvégzése.

A legnagyobb kihívást az jelentette, hogy rendkívül rövid idő alatt kellett elvégezni az irányváltást a keretek meghatározásától, az operatív működés megoldásán át a feladatok elindításáig. Mindennap új feladatot és helyzetet hozott, amelyeket kezelni kellett és megoldani. A rendkívüli nehéz helyzetben segítséget jelentett az átmeneti otthon számára az Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint fenntartó és a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény Intézményvezető Asszony odafigyelése és támogatása, amely a járványhelyzet kezelésében optimális problémamegoldást és helyzet kezelést eredményezett.

A járványhelyzet és a hozzákapcsolódó azonnali intézkedést igénylő új feladatok, a látogatási- és kijárási tilalom bevezetése, a digitális távoktatás technikai és infrastrukturális feltételeinek a megteremtése megterhelő volt mind az ellátást igénybevevők, mind pedig az átmeneti otthon szempontjából. Az alkalmazkodás és a feladatmegoldás egyik kulcsa Intézményvezető Asszony és az intézmény munkatársainak az odaadása volt.

Az intézmény ellátottjainak nagyon nehéz volt a hirtelen kialakult új helyzet megélése azonban az intézmény munkatársainak a segítségével az egyéni krízishelyzeteken felülemelkedtek, problémamegoldó képességüket a váratlan helyzet előtti szintre sikerült visszaállítani.

A Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény Családok Átmeneti Otthonában 2020. március 17.-től látogatási-és kijárási tilalom került elrendelésre a Nemzeti Népegészségügyi Központ határozata alapján 2020. május 18. napjáig. Ezen intézkedés egyidejűleg 43 fő ellátást igénybe vevőt érintett.

Az intézményt elhagyni kizárólag indokolt esetben lehetett, úgymint munkavégzés, munkába járás céljából, szükséges egészségügyi vizsgálatok és különösen méltányolható helyzetben, mint közeli hozzátartozó halála esetén. Az ellátottak sem látogatás sem kapcsolattartás céljából az intézményben nem érintkezhettek a hozzátartozóikkal, kapcsolattartásra jogosult személyekkel. Az átmeneti otthon mindent megtett annak érdekében is, hogy lehetővé tegye az ellátott gyermekek és a láthatásra jogosult szülő közötti kapcsolattartást, illetve, hogy a

felnőtt korú ellátottak is a hozzátartozóikkal kapcsolatot tudjanak fenntartani. A kapcsolattartáshoz az intézmény biztosította a szükséges tárgyi, és technikai eszközöket (számítógép, telefon), illetve olyan helyiséget, ahol az ellátást igénybe vevők elkülönített módon, virtuálisan is kapcsolatot tudtak tartani a hozzátartozóikkal.

A Családok Átmeneti Otthona az Emberi Erőforrások Minisztériuma útmutatója alapján mindent megtett intézményen belül a koronavírus terjedésének megelőzésére és a kockázatok csökkentése érdekében mind az ellátást igénybe vevők, mind pedig a munkavállalók vonatkozásában.

Intézményvezető Asszony nagy hangsúlyt fordított arra, hogy az átmeneti otthon munkatársai, illetve az otthonban munkaerő átcsoportosítás keretében feladatot ellátó munkatársak önmaguk és az ellátást igénybevevők egészségének megóvása érdekében saját egészségi állapotuk monitorozását is elvégezzék. Az intézmény munkatársai infekciókontroll oktatásban vettek részt, elsajátították az egyéni védőeszközök szakszerű használatát, illetve naponta figyelemmel kísérték egészségi állapotuk alakulását. Az intézmény által kidolgozott eljárásrendnek megfelelően amennyiben az intézmény munkavállalójánál láz és/vagy légúti tünetek jelentkeznek, a munkavégzésből ki kell emelni, és rá is a betegekre vonatkozó eljárásrend lép életbe. A 2020. évben erre vonatkozóan az átmeneti otthonban nem volt szükséges intézkedés. Az intézmény munkavállalóinak minden munkavégzés megkezdése előtt a kéz-és lábbeli fertőtlenítését, test hőmérséklet mérést követően az arra kijelölt helyiségben váltás ruhába át kellett öltözniük, a munkaidő befejezését követően, az átmeneti otthonból történő távozás előtt, az arra kijelölt tisztálkodó helyiségben a zuhanyozás, tisztálkodás lehetőségét igénybe vették.

Az intézmény működéséhez elengedhetetlenül szükséges eszközök, anyagok, készletek beszállítóit az intézmény területére kizárólag olyan formában engedték be, hogy az áruk átvételére (tisztítószer) lehetőség szerint hátul az udvaron került sor. Az áruátvétel ideje alatt ellátást igénybevevő nem tartózkodhatott az érintett udvarrészen.

Az intézményben a karbantartási, hibaelhárítási munkálatokat, amelyeknek az elmaradása az intézmény folyamatos és zavartalan működését veszélyeztette és akadályozta volna el lehetett végezni. A hibaelhárítást végző szakembereknek intézménybe történő lépéskor az alapvető higiénés szabályokat el kell végezni (kéz-és lábbeli fertőtlenítés, testhőmérséklet mérés), javítást követően az érintett területet fertőtlenítette az intézmény. A hibaelhárítás ideje alatt lehetőség szerint a külső szervezet munkatársa nem érintkezhetett az ellátást igénybevevővel. Az intézmény mindkét bejáratánál kézmosó helyiség került kialakításra.

Az alapvető higiénés szabályok fokozott betartása érdekében az átmeneti otthonban napi rendszerességgel reggel 7.00 órától este 21.00 óráig óránként fertőtlenítésre kerültek az intézményben lévő felületek (falicsempe, kilincsek, csengő, lépcsőkorlát, kapcsolók stb.) illetve naponta két alkalommal délelőtt és délután az intézmény valamennyi helyisége (lakószobák, konyha, zuhanyzó helyiségek, folyosók, lépcsőház, irodahelyiségek). Az ellátottak takarításba történő bevonása kizárólag az átmeneti otthon munkatársainak folyamatos felügyelete és segítségnyújtása mellett volt biztosítható.

Az intézmény munkatársai fokozottan figyelemmel kísérték az ellátást igénybe vevők egészségi állapotát, láz-és légúti tünetek folyamatos monitorozásával, naponta két alkalommal valamennyi ellátott vonatkozásában lázmérés történt annak dokumentálásával illetve a változások (megfázás, köhögés, hőemelkedés stb.) nyomon követésével. Az ellátást igénybevevők egészségi állapotában történő változást a járványügyi helyzetben elrendelt egészségügyi protokoll alapján kezeltük és a szükséges intézkedéseket megtettük.

Kiemelt figyelemmel napi rendszerességgel nyomon követtük az ellátottak higiénés állapotát (tisztálkodásukat, ruházatukat), mosásnál a magas hőfokon történő mosást, mosószer adagolást az intézmény munkatársai végezték el.

A napi munkavégzésből az intézménybe visszaérkező ellátottak részére a földszinten a bejárat mellett átöltözésre alkalmas helyiséget alakítottunk ki, ahol a kéz-és lábbelik fertőtlenítését követően valamennyi érintett ellátott át tudott öltözni. Ezen higiénés szabályok betartását követően mehettek fel a lakótérbe.

Az intézmény elhagyási tilalom alatt a családokat hetente három alkalommal, illetve szükségletnek megfelelően segítettük a bevásárlásban. Az átmeneti otthon munkatársai az ellátottakkal történő előzetes egyeztetés alapján az élelmiszerboltokban, gyógyszertárakban megvásárolták az alapvető élelmiszereket, termékeket, amelyet fertőtlenítést követően átadtak az ellátottak részére. Az intézmény lehetőséget biztosított az ellátottak hozzátartozóinak, ismerőseinek, hogy az átmeneti otthonban élők részére csomagot juttassanak el. Az intézmény munkatársai a csomagot az ellátottat megnevezésével az intézmény bejáratánál átvették, amelyet fertőtlenítést követően átadtak az érintettek részére.

Azoknál az ellátottaknál, akiknél a havi rendszeres jövedelem kifizetése nem helyben postai kézbesítő által (szelvényen) történt, hanem utalással, az érintett ellátottakat az intézmény munkatársai elkísérték a legközelebbi bank automatához készpénzfelvétel érdekében, azzal a céllal, hogy az intézményen kívüli kontakt létesítés minimálisra csökkenjen.

Iskolai felzárkóztató programon belül az intézmény munkatársai a 2020/2021. tanévben a digitális távoktatás bevezetését követően folyamatosan segítséget nyújtottak az ellátott

gyermekek részére a tananyag feldolgozásában, a házi feladat elkészítésében és feltöltésében, az új tanulási módszer elsajátításában. Az átmeneti otthon a gyerekek számára szükség szerint internet hozzáférést, digitális eszközöket (laptop, asztali számítógép) biztosított. A szülőket segítettük az új oktatási rendszer megismerésében, segítséget nyújtottunk a digitális rendszerben történő böngészés elsajátításában, tananyag, orvosi-és szülői igazolások feltöltésében, a gyermekeket érintő események nyomon követésében és a pedagógusokkal történő kapcsolattartásban, az internet világában. A gyermekek oktatása és az iskolai tananyagok számonkérése különböző platformokon valósult meg, amelyek megismerése és megértése, használata fokozott odafigyelést igényelt az intézmény munkatársai részéről.

A Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala által biztosított gyermek étkeztetés igénybe vételében is segítséget nyújtottunk az ellátást igénybevevőknek. A kijelölt osztópontokon napi rendszerességgel az intézmény munkatársai vették át a gyermekek részére biztosított ebédet, majd átadták az érintett családoknak. A felnőtt korú ellátottak részére az Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény a saját erőforrásaiból, illetve az Oltalom Szeretetszolgálat Népkonyha szolgáltatásán keresztül kiszállítással, napi rendszerességgel meleg ételt biztosított.

A szülő munkavégzésének idejére a gyermekek felügyeletét az átmeneti otthon munkatársainak látták el.

Az intézményben az egy helyen tartózkodók száma korlátozásra került, az intézmény udvarrészén egy időben kizárólag 3 fő felnőtt korú ellátott tartózkodhatott.

A koronavírus fertőzés terjedésével kapcsolatos információkról, az ellátottakat érintő intézkedésekről az átmeneti otthon szóban, egyéni formában, illetve az intézményben elhelyezett információs falakon nyomtatott formában folyamatosan tájékoztatta az ellátottakat.

A látogatási és kijárási tilalom ideje alatt az átmeneti otthonból 1 fő várandós anya került egészségügyi intézménybe gyermeke születése miatt, akit az intézménybe történő visszaérkezését követően családjával együtt a járványhelyzetben elrendelt protokollnak megfelelően az intézmény nyújtotta lehetőségeknek megfelelően a többi ellátás igénybevevőtől 14 napra elkülönítettük. Az intézkedést szükségessé tette, az eljárásrendnek megfelelően az egészségügyi intézményből érkezett ellátást igénybevevők, illetve az intézményben tartózkodó átmeneti gondozást igénybevevő családok vonatkozásában a fertőző megbetegedés terjedésének megakadályozása.

Az intézmény által kidolgozott eljárás rendnek megfelelően a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény Családok Átmeneti Otthonában, az egészségügyi intézményből érkező ellátott által használt lakószoba, zuhanyzó-wc helyiség, konyha helyiségek fertőtlenítésre kerültek az ellátottak érkezését megelőzően. Az egészségügyi intézményből érkező ellátást igénybe vevő lakószobájába kizárólag az ellátott és a vele együtt élők tartózkodhattak, a lakótérbe kizárólag az ellátottakkal az intézmény munkatársai és az egészségügyi ellátórendszer munkatársai léphettek be, az egyéni védőeszközök szakszerű felvétele és alkalmazása mellett. A helyiség folyamatos, naponta többször történő fertőtlenítése szükséges virucid hatástartamú szerrel történt.

Az ellátást igénybevevő a lakószobát, lakóteret az elkülönítés időtartama alatt indokolatlanul nem hagyhatta el. Az ellátott édesanya és a szülészetről kikerült újszülött egészségügyi levegőzése, a védőnővel történő előzetes egyeztetés alapján az átmeneti otthon első udvarrészén a többi ellátást igénybe vevőtől elkülönítve történt.

A szakmai vezető a napi belső team egyeztetésen kijelölte azon munkatárs személyét, aki a nappalos és éjszakai munkavégzés ideje alatt jogosult volt az egészségügyi intézményből érkező ellátott lakótérébe belépni, a kontakt számok csökkentése érdekében.

A Családok Átmeneti Otthona az intézményen belül az ellátást igénybe vevők között a fertőző megbetegedések tovább terjedésének megakadályozása céljából 2 db izolációs szobát alakított ki. Az izolációs helyiségben annak kialakításakor tisztítófestést, fertőtlenítést végeztünk, 2-2 db új ággyal, új ágyneművel, ágynemű huzatokkal, textiliákkal rendeztük be. A helyiségek szobánként 2 személy elkülönítésére váltak alkalmassá. Az intézmény adottságából adódóan nem tudta megoldani, hogy az izolációs szobák saját zuhanyzó helyiséggel rendelkezzenek, ezért közvetlenül a helyiséggel szemben lévő zuhanyzó-wc helyiség került kijelölésre, erre a célra. Az izolációs szobák használatára a 2020. évben nem került sor.

A látogatási-és kijárási tilalom megszüntetésével egyidejűleg, az intézmény munkatársainak és az ellátás igénybe vevőknek továbbra is feladata és kötelessége a Nemzeti Népegészségügyi Központ határozata alapján megtenni azokat az intézkedéseket, amelyek a vírus fertőzés veszélyét a lehető leghatékonyabban csökkentik, ezért a bevezetett fertőtlenítési és higiénés intézkedések jelenleg és továbbra is fennállnak.

Az átmeneti otthon munkatársai a fokozott megterhelést jelentő járványhelyzetben is folyamatos munkarend keretében, megszakítások nélkül biztosították az intézményben ellátást

igénybe vevők ellátását.

A szakmai feladatok és a járványhelyzet okozta többlet-és új feladatok ellátásán kívül az intézmény kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a nevezetes ünnepekhez kapcsolódóan hagyománnyá vált programjaink új formában, de továbbra is biztosítottak legyenek az ellátást igénybe vevők számára.

Az évvégéhez kapcsolódva, Mikulás és karácsony ünnepéhez közeledve a 2020. évben is nagyon sok felajánlásban volt részünk, mind lakosság, mind pedig szervezetek részéről. Mikulás ünnepéhez kapcsolódóan az átmeneti otthonban élő gyermekeket az Első Nyíregyházi Lions Club lepte meg ajándékokkal és Mikulás csomagokkal. Az előző évek hagyományától eltérően a 2020. évben az intézmény munkatársai vállalták magukra, hogy Mikulás jelmezébe öltözve a gyermekeket saját lakószobáikban látogatják meg és adják át a beérkezett adományokból összeállított ajándékokat és Mikulás csomagokat.

Karácsony ünnepét a tavalyi évben az ellátott gyermekek a hagyományoktól eltérően családjaikkal saját lakószobáikban töltötték, a közös ünneplés varázsa átalakult, de a szellemisége megmaradt. Az ajándékot váró csillogó gyermek tekintetek, ünneplő ruhába öltözve ezúttal nem a közösségi térben, hanem szobáikban várták az ajándékok érkezését, amelyet az intézmény munkatársai adtak át a családoknak. Karácsony ünnepét még szebbé és gazdagabbá tette a Nyíregyházi Gyermejkölési Alapellátási Intézmény Bölcsődéi, a Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda Óvodai Tagintézménye, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, az Unilever Magyarország Kft., a Hübner-H Gumi és Műanyagipari Kft. és a Nyíregyháza Spartacus Football Club Kft. adománya.

Az intézmény felé érkezett önzetlen segítségekkel a Családok Átmeneti Otthonában élő gyermekeknek és családjaiknak sikerült igazán széppé és élmény gazdaggá tenni karácsony ünnepét.

A 2020. évben is a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladat keretében szünidei gyermekétkeztetést biztosítottak a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére, amelyben az intézményünkben ellátást igénybe vevő gyermekek is részesültek.

Nyíregyházi Gyermek Átmeneti Otthona

A Nyíregyházi Gyermek Átmeneti Otthonában 16 férőhelyen átmeneti gondozást biztosítunk azoknak a 6-18 év közötti gyermekeknek, akiket családjuk valamilyen okból, rövidebb ideig nem tud ellátni.

Átmeneti otthonunk célja az, hogy nyitottan fogadjuk a különböző gondokkal küzdő, krízishelyzetbe került családok gyermekeit. Arra törekszünk, hogy rugalmasan tudjunk együttműködni a családdal, az esetgazda családgondozókkal, az esetben bekapcsolódó egyéb szakemberekkel. Teremtsünk olyan körülményeket, helyzeteket, amelyben a gyermek biztonságot, szeretetet, megbecsülést, odafigyelést érez, a szülő szülői szerepében megerősödik, és a szülő-gyermek kapcsolat rendeződik. A gyermekjóléti központ családgondozóival közösen, szükség esetén pszichológus támogatásával segítjük a családokat problémáik megoldásában.

Az átmeneti gondozást kérheti a szülő, törvényes képviselő, illetve a gyermek is. A törvényes képviselőkkel (szülőkkel) együttműködve egyéni megállapodás alapján biztosítjuk a gyermekek teljes körű ellátását. A gondozás maximális időtartama 12 hónap, mely – indokolt esetben – 6 hónappal meghosszabbítható.

A gyermek átmeneti gondozása idején a szülő szülői felügyeleti joga érintetlen marad, és a szolgáltatás igénybe vételéért személyi térítési díjat kell fizetnie, melynek dokumentálása tekintetében a Gyvt., a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet, és a helyi önkormányzat rendeletei az irányadóak. A családok jövedelme alacsony, gyakori, hogy nehéz körülmények között élnek. Munkaviszonyuk leginkább alkalmi munka, mindennemű szerződés nélkül. Legális jövedelmük különböző szociális támogatások, gyés, nevelési ellátás, iskoláztatási támogatásból tevődik össze. Mindez kihatással van a térítési díjak fizetésére is. De azért sikerült elérni, hogy a sokszor jelképes összeget a gyermekek után járó juttatásokból kifizessék. Ennek köszönhető, hogy most már évek óta nem keletkezett hátralék.

A teljes körű ellátás keretében a gyermekek napi ötszöri étkezésben részesülnek. Iskola időben tízórait, ebédet és uzsonnát az oktatási intézményekben kapnak, ezen kívül vásárlással biztosítjuk, hogy életkoruknak megfelelően összeállított, változatos reggeliben és vacsorában részesüljenek. Váratlan helyzet esetén gondoskodunk arról, hogy tartós, alapvető élelmiszerek mindig rendelkezésre álljanak.

Ruházatot személyre szabottan az évszak szerint és a szükségleteknek megfelelően biztosítjuk.

A gondozott gyermekek életkorukhoz mérten zsebpénzt is kapnak (10 év alattiak 1425 Ft/hó, 10-14 év közöttiek 3705 Ft/hó és a 14 év fölöttiek 5130 Ft/hó), mely segíti a pénzzel való bánást.

A gyermekek egészségügyi ellátását szerződött házi orvos látja el, de lehetőség van saját gyermekorvosukhoz is járni, ha a szülő vállalja ennek lebonyolítását.

A gyermek és hozzátartozója közötti kapcsolattartást az intézmény házirendje alapján biztosítjuk, látogatáskor pedig kulturált és zavartalan körülmények állnak rendelkezésre.

A bekerüléskor legtöbb esetben a Nyíregyházi Családsegítő és Gyermejjóléti Központ van a segítségünkre, mert többnyire kapcsolatban állnak a családdal. Ha a családgondozás során úgy látják, hogy segítség lenne a gyermekek elhelyezése, akkor tájékoztatást adnak intézményünkről.

Az otthon jó kapcsolatot ápol a gyermekek, szüleivel, családsegítőivel, eszemenzereivel, akik 3-4 heti rendszerességgel látogatták a gyermekeket. A jó együttműködés eredményeképpen pozitív visszajelzéseket kaptak arról, hogy a gyermekek magatartásában pozitív változás érzékelhető, életvezetési nehézségeik csökkentek

Kapcsolatot tartunk továbbá az iskolák, óvodák gyermekvédelmi felelőseivel, a gyámhatósággal, gyámhivatallal és minden más a gyermekekkel kapcsolatban álló intézménnyel. Terepintézményként pedig hozzájárulunk ahhoz, hogy minél többen képet kapjanak rólunk, és kedvet kapjanak munkánkhoz.

Nyíregyházán kívül 6 településsel (Ibrány, Kálmánháza, Nagycserkesz, Napkor, Paszab, Tiszatelek) van ellátási szerződésünk. A települések közül 2020-ban egy helyről (Kálmánháza) történt ellátás, melyet 1 fő vett igénybe. Ugyanakkor a többi településről nem érkezett felkérés sem ideiglenes ellátásra, sem átmeneti gondozást célzó tevékenység megkezdésére.

Az elmúlt évben a gyermekjogi képviselő nem látogatta az intézményt. Hatósági szakmai ellenőrzés 2020-ban nem volt. Az átmeneti otthon napi működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítottak. A szakmai munkát az otthon szakmai programjára építettük, kiemelt területei az előző évhez képest nem változtak.

A gyermekek átmeneti otthonában működő szakmai team két heti rendszerességgel tart megbeszélést. 2020-ban sajnos nem volt lehetőség az ATOSZ Egyesületben a három havonkénti szakmai konzultációra, de műhely munka keretében e-maileken keresztül megosztottuk tapasztalatainkat, gondjainkat, a jó gyakorlatainkat.

2020 is úgy indult, mint az előző évek, de jött a „Covid-19” – karantén és online oktatás– egy számítógéppel, volt, hogy 5 gyermek tanult, de a pedagógusok végtelen segítőkészségét és türelmét tapasztalhattuk meg.

A 2020. év a Nyíregyházi Gyermek Átmeneti Otthona számára is rendkívüli volt. Más mit eddig... Bizonytalanság, megpróbáltatások, távolságtartás, szájmaszk, mégis nagyon különleges.

Látogatási és kijárási tilalom, félelem, bizonytalanság – talán ez volt a legnehezebb. De egymás tiszteletét és szeretetét, végtelen toleranciát és empátiát tanulhattunk.

Nyáron jött egy kis enyhülés, így mehettünk programokra, kirándulni – felejthetetlen élményeket szerezhettünk, feltöltődtünk, – már nem féltünk. Majd a tanévkezdést követően már kisebb meglepetéssel és traumával érkezett a második hullám, a korlátozások.

Az otthonba kerülés körülményei 2020-ban is meglehetősen változóak voltak. Nem azért volt kevés az újonnan bekerülők száma, mert megszűntek a problémák, hanem a járványhelyzet miatt félték a szülők a látogatási tilalomtól, illetve a szigorú korlátozásoktól.

2020-ban átmeneti gondozásban részesült gyermekek száma havonkénti bontásban:

Időszak	KENYSZI gondozási napok	Ellátottak száma fő	Kihasználtság %
Január	465	15	93,75
Február	440	15	93,75
Március	496	16	100,00
Április	472	16	100,00
Május	483	16	100,00
Június	428	14	87,75
Július	325	10	62,50
Augusztus	361	12	75,00
Szeptember	467	15	93,75
Október	496	16	100,00
November	480	16	100,00
December	496	16	100,00
	5409	15	92,14

A gyermekek átmeneti otthona szolgáltatás tárgy évi jellemzői: 2020-ban 5409 gondozási napot teljesítettünk, 33 gyermek teljes körű ellátásáról gondoskodtunk, ez átlagosan havi 15 gyermek gondozását és 90%-os kihasználtságot eredményezett. Az esetszámok tekintetében a nyári hónapokban tartózkodtak a legkevesebben az intézményünkben. Ennek oka a már

említett veszélyhelyzet miatti kijárási tilalom elrendelése utáni enyhülés. A tanév végén több gyermeknek lejárt a gondozási ideje, illetve a kijárási tilalom megszűntével végre hazamehettek. A szeptemberi felfutás pedig annak az eredménye, hogy iskolakezdésre újra visszatértek hozzánk, illetve többen újként kerültek be. 2020-ban is a kihasználtságunk egy „megszokott” tendenciát mutatott: a hideg időjárás beköszöntével folyamatosan emelkedett a gondozásban részesülők száma, s ez a növekedés tavasz végéig (tanítási év lezárulásáig) jellemző volt. 2-3 évre visszamutató jelenség, hogy decemberben hirtelen megnövekedik az azonnali intézkedést igénylő esetek száma. Valahogy az ünnepekre hangolódással azonos ütemben és módon az emberek türelmetlenebbek, a felnőttek kétségbeesettebbek, s ily módon a gyermekek kiszolgáltatottabban élik meg a mindennapokat. Ekkor kell a családoknak lakhatási krízissel szembenézniük, vagy éppen a gyermekeknek bántalmazást megélniük. Az intézmény működésében ugyan nem okozott gondot az említett jelenség, de mindenképpen nehéz időszakként kellett elkönyvelnünk.

A hozzánk forduló krízishelyzetben lévő családok esetében legtöbbször nehéz megállapítani a bekerülés fő indokát, a probléma gyökerét, hiszen minden eset összetett, több problémát is hordoznak a családok, a szülők, a gyermekek.

A következő táblázat a bekerülési okokat elemzi:

Év	Szülők életvezetési	Szülők egészségi problémái	Elegenden lakhatás	Bántalmazás	Szülők indokolt távolléte	Szülő-gyerekek konfliktus	Gyermek magatartási problémái	Iskolai csavargás	Szülők szenvedélybetegsége	Összesen
2019	2	1	1	1	12	2	8	3	0	30
2020	8	6	1	0	7	3	3	5	0	33

Az elhelyezést kiváltó okok között a szülő indokolt távolléte, életvezetési, egészségi problémái, az iskolai csavargás és a gyermek magatartási problémái voltak a legjellemzőbbek.

A szülők életvezetési problémái következményeként gyakran lakhatási gondokkal is szembe kell nézni családjainknak.

Míg néhány évvel ezelőtt többször előfordult, hogy a szülő szenvedélybetegsége miatt kerültek hozzánk gyermekek, az elmúlt 2 évben erre egyszer sem volt példa. Az elhelyezést kiváltó okok között a családi konfliktusok tekintetében az elmúlt év folyamán megjelentek azok az esetek, amikor a konfliktusos viszony a szülők között alakult ki, de több esetben a szülő és gyermek között és előfordult, hogy a testvérek között jelent meg. A konfliktusok életünk részét képezik, azonban ha túl sok van belőlük, akkor megterhelő lehet.

A korábban oly sokszor „klasszikus” bekerülési okként említett lakhatással kapcsolatos krízishelyzetek jóval kisebb mértékben fordultak elő.

Továbbra is vezető okként szerepeltek a gyermek magatartási problémái, melyek a családi szinten és az iskolában is megjelentek.

A szülő vagy gondviselő indokolt távolléte miatt megvalósuló ideiglenes ellátások jórészt a szülők munkarendje és az oktatási-nevelési intézmények nyitva tartásának különbözőségéből adódtak. A több műszakba járó, egyedülálló szülő nem tudja megoldani a gyermekek óvodába, iskolába járását, illetve felügyeletét.

A 2020-as évben kissé „eltűnni” látszott a gyermekek fizikai- és/vagy szexuális bántalmazásának problémaköre. Nem lehet azonban egyértelműen kijelenteni, hogy nem létezik. Sokszor a többi probléma mellett – beágyazottan – jelen lehet, csak még mindig hosszú évek múltán, sokszor későn kerülnek napvilágra a féltve őrzött és eltemetett családi titkok. Ezért még szorosabb odafigyelést, több tapintatot és a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködést kíván meg.

A vizsgált időszakban a gyermekek **életkori megoszlása** a következőképpen alakult:

Év	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Nagykorú	Összesen
2019	1	22	7	0	30
2020	3	23	7	0	33

Az igénybevevők életkorát tekintve a kisiskolások száma, valamint a nagykamások inkább azok, akik a segítségünket igénylik. A 6-13 éves korosztály a személyiségfejlődésben két elkülönülő szakaszt foglal magában (6-9 és 10-13 év). A 10-13 évesek működésében már jelen vannak a serdülőkorra jellemző vonások. Tehát a serdülőkori szülő-gyermek konfliktus miatt bekerülők között már a 10-13 évesek is megjelennek. A serdülő nagyértékű jelenléte, valamint az ezen életkorban mutatkozó problémák összetettsége következtében az

otthonunkban folyó szakmai munka jelentős részét alkotja a serdülőkkel végzett segítő tevékenység.

A gondozási idő hosszát a probléma összetettsége befolyásolja. A cél az, hogy a bentlakó gyermekek minél hamarabb visszakerülhessenek a családjukba. A tartósabb gondozási idő azért keletkezett, mert az óvodába, iskolába járás nehezített volt, napi szinten nem tudták megoldani az odajutást. A szülők indokolt távolléte (munkavállalása) miatt is növekszik a bent tartózkodási idő, mert a munkaidő beosztás nem teszi lehetővé a gyermek felügyeletét.

A 2019-es és a 2020-as évet összehasonlítva az alábbiak szerint alakult a gondozási idő:

Év	Csak ideiglenes gondozásban részesült	0-1 hónap	2-3 hónap	4-6 hónap	7-10 hónap	11-12 hónap	12 hónapnál több	Összesen
2019.	1	6	4	0	4	0	0	15
2020.	0	5	1	1	1	1	8	17

2020-ban valóban átmeneti gondozásokat 5-6 esetben folytattunk, krízishelyezésre nem került sor. Mindkettő alapvető célkitűzéseink legfontosabbja! Több hónapot meghaladó gondozásokra 3 gyermek esetében került sor. 8 gyermek gondozása áthúzódott a 2020-as esztendőre.

Az átmeneti gondozás eredményessége attól is függ, hogy hány gyermeket sikerül hazagondozni. Egyértelmű, hogy a kigondozás nagymértékben függ az előzőekben már taglalt bekerülési indokoktól és a jól megtervezett kivitelezett, gondozás folyamatától.

Év	Összes gondozott	Újként bekerülők száma	Kikerülők száma			Összesen
			családba	szakellátásba	Egyéb	
2019.	30	18	13	2	0	15
2020.	33	18	12	5	0	17

2019-hez képest a be- és kikerülők száma közel azonos volt. Ennek ellenére magasabb volt a kihasználtság, mert a jelenleg is bent tartózkodók gondozási ideje többeknél 12 hónapnál hosszabb.

Az elmúlt két évet összehasonlítva az átmeneti gondozásból kikerült gyermekek közül továbbra is jó arányban kerültek vissza családjukba, míg szakellátásba 5 fő. Sajnos 5

testvérről van szó, melynek oka a szülők alkalmatlansága a gyermekek gondozására, nevelésére.

Nagy gondot fordítunk a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésére. A szabadidős tevékenységek során megpróbáljuk feledtetni otthoni problémáikat, ezzel is segítve személyiségük egészséges fejlődését. 2020-ban is változatos szabadidős programokat, tevékenységeket szerveztünk gondozottainknak, figyelembe véve a gyerekek igényeit érdeklődését. A szabadidős tevékenységek lehetőséget nyújtanak az otthonban lakó gyerekeknek a személyiségkorrekcióra, fejlesztésre, pihenésre, regenerálódásra, kompenzálásra. Nagy előny, hogy a felújított otthonunkban lehetőségünk volt egy játszószoza kialakítására. Itt lehet babázni, építőjátékozni, színezni, rajzolni, mesét olvasni és hallgatni. Az alagsori nappali helyet biztosított a gombfocizáshoz egyaránt. Gondozottaink a foglalkoztató szobában gyakran vettek részt kézműves foglalkozásokon, ahol festettek, ragasztottak, nyírtak, „műalkotásokat” készítettek.

Tavasztól őszig tartó időszakban a gyerekek sokat játszottak, sportoltak a szabadlevegőn. Az óvodás korosztály szeretett hintázni, homokozni, csúszdázni, mászókázni. A fiúknál a sláger sportág természetesen a futball volt. A lányok leggyakrabban labdázta, tollaslabdázta, ugráló köteleztek, hullahopp karikáztak, aszfalt rajzoltak.

Állandó programjaink 2020:

- Az otthonban tartózkodó gyermekek születés- illetve névnapjának megünneplése.
- Heti egy alkalommal pszichológus szakember foglalkozik a gyermekekkel egyénileg, valamint kis csoportokban.
- Megfelelő időjárás esetén rendszeresen látogatjuk a településen lévő sportpályát és a játszóteret.
- A gondozott gyermekek számára minden évben megtartjuk a kötelező vallási ünnepeket, a farsangot, a gyermeknapot. Évente egy alkalommal a karácsonyi ünnepség keretében együtt ünnepelünk a gondozott gyermekekkel nevelőikkel és segítőkkel, valamint adományozóinkkal.
- Részt veszünk a Nyíregyháza város adta programokon.

JANUÁR

Vízkeresztkor a gyerekekkel közösen leszedtük a karácsonyfa díszait, s közben megbeszéltük a téli szünet történéseit. Legkedveltebb tevékenységek esténként a rajzolás, téli szüneti élmények megrajzolása, lefestése. Mindenki munkája kikerült a faliújságra, falitáblára, az elkészült rajzokból, festményekből hagyományainkhoz híven házi kiállítást rendeztünk.

A hónap első felében a tanulásra is sokkal jobban koncentráltunk, hiszen máris itt volt az iskolai félév lezárása.

Folytattuk a madarak téli etetését, műanyag flakonokból madáretetőket készítettünk, amiket a szobák ablakai előtt lévő fák ágain elhelyeztünk.

Az időjárás is kegyes volt hozzánk és esett egy kis hó, hóember építő versenyt rendeztünk, szánkóztunk, hógolyóztunk.

Január 22.-én, a Magyar Kultúra Napját közös verseléssel és énekléssel ünnepeltük meg.

FEBRUÁR:

A február a farsangi készülődésről szólt. Beszélgettünk az erre az időszakra jellemző népszokásokról, a gyerekek tetszését ismét nagyon elnyerte a busójárás, ezért az idén színes farsangi állarcok helyett busó állarcokat készítettünk.

Farsangi fánkot sütöttünk, majd megtartottuk az otthonban vidám farsangi multságunkat. A gyerekekkel tréfás farsangi verseket, mondókákat tanultunk, amelyet aztán mindenki elszavalt társai előtt is. Gondozottaink a saját készítésű busó maszkjaik mögé bújva a farsangi karneválunkon táncal búcsúztatták el a telet.

A gyerekek nagy részének kielégítő lett a félévi bizonyítványa, ezért jutalmul moziba mentünk, majd a McDonalds-ban megvacsoráztunk.

MÁRCIUS

Március elején a fiúkkal nőnap üdvözlőlapokat készítettünk, valamint köszöntőket tanultunk. Tavaszi dekorációkat készítettünk. Egyre többet tartózkodtunk a szabad levegőn. Megbeszéltük és megfigyeltük a tavasz első bizonyítékait, a fák ébredését, rügyfakadását. Beszélgettünk a tavaszi szeszélyes időjárásról. Sajnos március 16.-tól a Covid-19 vírus miatt a kormány korlátozó intézkedéseket vetett be, intézményünknel kijárási tilalom lépett érvénybe, így a séták, kirándulások és a rendezvények elmaradtak. A digitális oktatásra a gyerekek pedagógusaival szorosán együttműködve zökkenőmentesen sikerült átállnunk, sőt, a gyerekek még élvezték is, hogy nem kell iskolába menniük.

ÁPRILIS

Április 1-je a tréfálkozások, jókedvű beugratások napja volt, a gyerekek és mi felnőttek is egyaránt megtréfáltuk egymást.

Elkezdtek a Húsvéti, készülődést, népszokásokról beszélgettünk, filmeket néztünk ezzel a témával kapcsolatban. Tojásokat festettünk, húsvéti dekorációkat készítettünk, locsolóverseket tanultunk. Folytatódott az időjárás megfigyelése. Láttuk a tavasz kibontakozását, az elköltözött madarak visszaköltözését. Egyre több időt töltöttek gyermekeink a szabadban focizással, labdázással. A víz világnapja alkalmából házi vetélkedőt rendeztünk.

MÁJUS

A hónap első vasárnapján az édesanyákat ünnepeltük meg. A gyerekek családonként készítettek üdvözlőlapot anyukájuknak, anyák napi verset tanultak.

A hátsó udvarunkon egy kis veteményeskertet alakítottunk ki, ahol hagymát duggattunk, paradicsom-, paprika palántákat ültettünk, virágmagokat vetettünk, rendszeresen öntöztük és gyomláltuk.

Május végén az előző évekhez képest kicsit szerényebben, de megünnepeltük a gyermeknapot. A korlátozások miatt a régi támogatóink sajnos nem látogathattak el hozzánk. Gyermekeinknek tréfás ügyességi vetélkedőt rendeztünk és egy-egy kis ajándékkal kedveskedtünk nekik.

JÚNIUS

Júniusban végre véget értek a korlátozások, aminek mindannyian nagyon örültünk.

A veteményesünk gondozását kitartóan és lelkesen folytattuk, a gyerekek örömmel rágcsálták a friss újhagyma szárait.

Az otthon számára vásárolt kerti kádban a gyerekek gyakran fürdöztek, pancsoltak meleg idő esetén. Sok időt töltöttek az intézmény mögötti játszótéren, hintázással, csúszdázással, homokozással, fogócskázással, labdázással, ping-pongozással. Amikor az időjárás engedte sétáltunk Sóstón, valamint igyekeztünk kipróbálni minél több játszóteret a városban. Minden héten, csütörtökön, nyárson szalonnát sütöttünk, amit utána jóízűen, friss zöldségekkel, vacsorára elfogyasztottunk.

JÚLIUS

Ebben a hónapban is igyekeztünk minél színesebb és változatosabb programokat szervezni a gondozottaink számára. Szerda esténként a szabadtéri mozi filmjeit tekintettük meg. A faluban élő kolléganőink kertjeiben termő gyümölcsöket, zöldségeket szüretelték és kóstolgatták gyerekeink.

Kipróbáltuk az öntöttvas tárcsán a lapcsánka-sütést. Változatos kirándulásokat szerveztünk szűkebb környezetünkben, elsétáltunk többek között a település végén lévő kanálishoz ahol vadkacsákat etettünk, kirándultunk a közelben lévő kiserdőbe és a különböző növényeket próbáltuk beazonosítani.

A hónapot diákolimpiával zártuk, amit a hátsó udvarunkon rendeztünk meg, a gyerekek játékos sportvetélkedőn mérték össze ügyességüket és gyorsaságukat, természetesen minden gyerek nyert valamit, a kissé gyengébben teljesítők különdíjakat kaptak.

AUGUSZTUS

A nyár utolsó hónapjában még igyekeztünk kihasználni a jó időt, így ellátogattunk a Sóstói Tófürdőre, egész nap strandoltunk, ebédre lángost ettünk és a napot fagyizással zártuk.

Nyíregyháza központjában lévő nevezetesebb épületeket megtekintettük, például: a Római Katolikus Templomot, a Városházát, a Megyeházát, de a nap fénypontja a Római templom előtti szökőkútnál való játék és a Mc Donaldsban elköltött uzsonna volt.

Gyalogtúrát szerveztünk a tőlünk mindössze pár kilométerre található Állatbarát Alapítványhoz, ahol megtekintettük a kutyákat és a macskákat, előadást hallgathattak meg a gyerekek az állatvédelemről és a felelősségteljes állattartásról és megsétáltathattak pár kisebb termetű kutyát.

Tavaly karácsonykor kerültünk kapcsolatba a nyíregyházi repülőtér munkatársaival, akik most is felkerestek bennünket és meghívtak a repülőtér és a gépek megtekintésére. A gyerekek nagyon örültek, hogy közelről láthatják a repülőket, sőt az egyikbe be is ülhetek és egy pilóta beszélt nekik a gép és a műszerek működéséről.

SZEPTEMBER

Szeptember 1-je az iskolakezdés napja, de, hogy szebbé tegyük az iskolások előtt álló nehéz időszak kezdetét egy nagy közös szülinapi partit tartottunk, ahol azokat a gyerekeket köszöntöttük, akik a nyári szünet alatt ünnepelték a születésnapjukat.

Amikor az időjárás engedte, a tanulás után a szabadban játszottak a gyerekek, a hétvégén rendszeresen összegyűjtöttük az első és a hátsó udvaron lévő faleveleket és a levélkupacban ugrándoztak viháncoztak. Többször kirándultunk Sóstóra és hatalmas sétákat tettünk a tó körül és játszottak a játszótéren.

Ha benti tevékenységre kényszerített bennünket az időjárás, akkor őszi dekorációkat készítettünk és kedvelt benti tevékenység volt még a karaokézás és a találós kérdés vetélkedő.

OKTÓBER

Gesztenye Gusztikat és különböző állatokat készítettünk a sétáink alatt gyűjtött gesztenyéből, minden gyerek egy általa készített „szobrot” elvitt az iskolájába. A település határában lévő hatalmas diófa alól diót gyűjtöttünk és ismét elsétáltunk a közeli kiserdőbe és megcsodáltuk az őszi erdő szépségeit.

A hónap végén tököket faragtunk és 31.-én csatlakoztunk a faluban szervezett halloweeni cukorkagyűjtéshez.

NOVEMBER

November 1.-én elsétáltunk a temetőhöz, beszélgettünk a mindenszentekről és a halottak napjáról.

Új madáretetőket készítettünk és kihelyezzük a madaraknak szánt téli eleségeket, amiket a tél folyamán mindig pótolunk.

A hideg idő miatt, szabadidős tevékenységeinket az otthon falai között tartottuk meg.

Ebben a hónapban került megrendezésre a Nyíregyháza Rally, melyre belátogattunk a gyerekekkel. Fantasztikus élmény volt a sok, különleges versenyautó, a lóerő és a dübörgés. Hagyományainkhoz híven a gyerekekkel közösen készítettük el az otthon adventi koszorúját, amin a hónap utolsó vasárnapján közösen meggyújtottuk az első gyertyát. Elkezdtük a mikulásra és a karácsonyi műsorra való felkészülést.

DECEMBER

A mikulást minden gyerek nagy izgalommal várta, dalokkal, versekkel köszönték meg az édességekkel és gyümölcsökkel megrakott csomagokat.

Minden vasárnap meggyújtottunk egy-egy gyertyát az adventi koszorúnkon, esténként pedig a karácsony ünnepségünkre készülődve verseket, dalokat tanulgattunk.

Karácsonyra ünnepi díszbe öltöztettük az otthont, mindenki aktívan részt vett benne.

A pandémia miatt az ünnepségünket szűk körben tartottuk meg, a kedves régi adományozók nem vehettek részt rajta. A gyerekek egy kedves műsor keretén belül előadták a megtanult dalokat, verseket, műsor után az ajándékok bontogatásakor jó volt látni a gyerekek csillogó szemét.

Végtelen hálával tartozunk minden támogatóknak, önkéntesünknek, adományozónknak! A tartós adományozóink kitartottak mellettünk, mely most a korábbinál is nagyobb segítséget jelentett, biztonságérzetet adott.